

NAŠA LUČ

september 1998, letnik 47, številka 7

mesečnik za Slovence na tujem

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, München, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredništvo:

Naša luč

Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana,

tel. 061/313 241

NAROČNINA

(v valuti zadevne države):

Slovenija	2.500 SIT
Avstrija	240 ATS
Anglija	12 GBP
Belgija	720 BEC
Francija	120 FRF
Italija	34.000 ITL
Nizozemska	40 NLG
Nemčija	35 DEM
Švica	29 CHF
Švedska	150 SEK
Avstralija	28 AUD
Kanada	25 CAD
ZDA	22 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 603 - 401025, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč,

devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d., 50100-620-133 900-27620-118911/5.

Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23. 2. 1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek.

Oblikovanje: TRAJANUS, d.o.o., Kranj

Tisk: Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

Prva str. ovitka: M. Grego: Solbica

Druga str. ovitka: S. Vagus: Grozdje

Tretja str. ovitka: Z. Podvinski: Sv. Višarje

Četrta str. ovitka: M. Mošnik: Laško

Dober dan!

Po krajšem poletnem premoru vas je Naša luč spet obiskala. V branje vam ponujamo veliko zanimivih člankov, ki vam bodo polepšali septembrske dni. Kot boste sami ugotovili, je ta številka malo spremenjena. Namesto nekaterih stalnih rubrik vam ponujamo opise dogodkov, ki so potekali v domovini med počitnicami in so povezani z vašim življenjem. Zelo odmevno je bilo romanje treh Slovenij na Sv. Višarje skupaj s predavanjem o Beneških Slovencih. Mislim, da je prav, da smo objavili tudi ta prispevek M. Qualizze, ki je zbranim romarjem na zelo preprost način orisal svetle in temne strani naših zamejcev.

Mnogi uredniki se danes pritožujejo, da ne morejo najti rednih dopisnikov, ki bi zapisovali razne dogodke in o njih poročali. Pri Naši luči temu ni tako. Vedno znova se oglašate novi, tako da se včasih nabere toliko gradiva, da NL postane preprosto premajhna. Za tokratno številko je v uredništvo prispelo toliko novic, toliko poročil, da bi lahko izdali dve številki naenkrat, pa še bi kaj ostalo. Zato smo morali prav vse prispevke skrajšati, jih strniti v celoto, ki se nam je zdela pravšnja. Upam, da nam tega ne boste zamerili, toda včasih si pač postavljen pred neljubo dejstvo, da moraš kot urednik neko stvar zavrniti ali jo skrajšati in ji s tem dati drugo obliko. Pri tem pazimo, da ne bi spreminjali vsebine in sporočila, toda vedno nam to ne uspe tako, kot bi vi želeli. Kljub temu vas še naprej vabim k sodelovanju. Zelo sem bil vesel pisma iz Kanade, ki nam prikazuje celoletno delovanje tamkajšnjih Slovencev. Tudi ta prispevek smo morali precej skrajšati. Zato danes vse vabim, da pišete bolj pogosto, da bodo novice čim bolj sveže in da bodo objavljene tiste, ki so pomembne tako za tamkajšnja skupnost kot za vse Slovence po svetu. Bodite torej čim bolj ažurni in primerno dolgi. Sami veste, kako je z dolgimi članki, redkokdaj jih v celoti preberemo, na koncu pa že ne veš več, kaj si prebral na začetku. Ne smemo pozabiti, da je vsaka revija prostorsko omejena in da včasih kakšna slika s podpisom pove mnogo več kot še toliko besedila.

Učimo se drug ob drugem, vse to je za naše skupno dobro.

Še naprej velja povabilo za vaše sodelovanje, veseli pa bomo tudi vseh vaših predlogov in misli, kako vidite našo revijo in kaj bi lahko storili drugače. Dobra beseda vedno prostor najde.

Vašo pošto lahko pošiljate tudi na elektronski naslov: ljubo.bek@siol.net

Vse dobro!

5. tabor Slovencev po svetu

V soboto, 20. junija, je v Škofovih zavodih potekal 5. tabor Slovencev po svetu, ki ga vsako leto prireja Izseljensko društvo Slovenija v svetu. Tema letošnjega je bila Smernice za ohranjanje slovenske kulture in šolstva med Slovenci po svetu.

Na vsakem taboru se obravnavanim temam pridružuje skrb, kako naj mlada generacija, rojena v tujini, ohrani slovensko samobitnost in to preda naslednjim rodovom. Zato je Izseljensko društvo Slovenija v svetu za letošnji tabor izbralo prav to temo.

Za otroke, rojene v Sloveniji, ki se s svojimi starši preselijo v tuj svet, je nekako samoumevno, da bodo obdržali materni jezik in svojo prvo kulturo. Za otroke druge, tretje in četrte generacije je ohranjanje družinske kulture težje. Obstajati mora močna spodbuda, da se otrok čuti Slovenca.

Pomembna je vloga zavednih in pokončnih Slovencev. Zato je SVS letos povabilo javne slovenske delavce, ki se v izseljenstvu ukvarjajo z vzgojo in slovensko kulturo, da bi govorili o svojih potrebah in uspehih, ter ravnateljice katoliških šol iz Slovenije in predstavnike državnih ustanov, da bi predstavili rešitve, ki jih ponuja naša država.

V okviru 5. tabora Slovencev po svetu in kot spremljevalno prireditev je Izseljensko društvo Slovenija v svetu pripravilo še razstavo z naslovom Ustvarjanje Slovencev, naseljenih v Sloveniji po osamosvojitvi.

S to razstavo društvo postavlja na ogled ustvarjanje svojih najvidnejših predstavnikov, ki so s svojim umetniškim in javnim delovanjem bistveno prispevali k uveljavitvi te nove skupnosti Slovencev v neodvisni državi Sloveniji. Gre za povsem novo kategorijo Slovencev, ki niso bili rojeni v Sloveniji oziroma so večji del svojega življenja preživeli zunaj meja Republike Slovenije, pa vendarle niso več izseljenci oziroma zamejci, saj so se po osamosvojitvi preselili v Slovenijo iz različnih koncev sveta: Argentine, Italije, Švice, Združenih držav Amerike in še od kod.

Ribniška župnija - gostiteljica Slovencev po svetu

Ribniška župnija, po vsem svetu znana zaradi suhe robe, šegavosti in duhovne kulture, je letos na nedeljo Slovencev po svetu (5. 7.) že drugič gostoljubno sprejela naše rojake. Že ribniška himna o večnem izseljencu, popotniku in zdomarju, Ribničanu Urbanu, zložil jo je Cenetov Janez, razodeva težave našega izseljenstva, zdomstva in življenja v tuji deželi, kamor je bilo treba odpotovati s trebuhom za kruhom.

Ob spoznavanju zgodovine ene najstarejših dolenjskih župnij lahko hitro ugotovimo, kako so šegavi in delavni Ribničani med popotovanjem po svetu ohranili samozavest, ljubezen do domovine in globoko vero v Boga. Ribniška dolina, ki je podarila človeštvu slavnega skladatelja Jakoba Petelina Gallusa, frančiškanskega patra in jezikoslovca Stanislava Škrabca, akademskega kiparja Franceta Goršeta in narodnega buditelja, duhovnika dr. Janeza Evangelista Kreka (vsi štirje so bili dejansko večni popotniki), je bila zares primeren kraj za prijateljsko srečanje naših rojakov in izseljencev.

Na nedeljo Slovencev po svetu se je z vso ljubeznijo do naših rojakov pripravljala cela župnija v prijateljskem dogovarjanju z ribniško občino, ki ji predseduje župan Jože Tanko.

Nepozaben dogodek za vse izseljence je bila sv. maša, ki jo je ob 15. uri ob somaševanju domačih in izseljenskih duhovnikov daroval g. nadškof dr. Franc Rode. Domači pevci so za uvod v slovesno bogoslužje zapeli v čast Ci-

Navzoči pri sveti maši

rilu in Metodu, ki sta to nedeljo gođovala in sta zavetnika kršćanske Evrope ter še posebna priprošnjika za vse slovanske narode, saj sta jim v domaćem jeziku oznajala evangelij.

V uvodnem pozdravu je ribniški ųupan poudaril pomen tega srećanja. Spodbujal jih je, naj trđno stojijo in obstanejo (geslo nadškofa Rodeta) kot Slovenci v tui deųeli, kjer ne smejo pozabiti na materni jezik, vero in domovino.

Msgr. Janez Pucelj (doma iz ribniške ųupnije) je za uvod v kesanje povabil k spravi in odpušćanju. Sprava z Bogom prinaša spravo s ćlovekom. Kdor nosi v srcu dobroto in ljubezen, ni nevaren, temveć prinaša mir.

G. nadškof, ki je sam okusil tujino, je v nagovoru uporabil besede preroka Izaija. Našim rojakom je ųelel, naj najdejo v Sloveniji in v Ljubljani tisto tolaųbo, kot so jo našli Izraelci ob vrnitvi iz Babilonske suųznosti v Jeruzalemu. V veliki ljubezni do drage mu Slovenije je g. nadškof zelo jasno dejal: "Ni mi mogoće biti ćlovek, će ne bi hotel ostati Slovenec. Će bomo ohranili slovenstvo, bomo obdrųali tudi ćlovećnost."

Po sv. maši smo bili vsi povabljeni v park ribniškega gradu. Najprej so Ribnićani predstavili kmećko ohcet s prevozom bale novoroćencev. Nato so navzoće pozdravili predstavniki politićnega, kulturnega in verskega ųivljenja.

G. nadškof je v starodavnem ribniškem gradu, kot dober poznavalec zgodovine slovenskega naroda, spodbujal k vztrajnosti in klenosti, ko je omenil zgodovinsko resnico: "Ribnica je bila od Turkov 27-krat poųgana, a so jo trđoųivi Ribnićani vedno na novo pozidali!"

Po sveti maši smo se ustavili še v ribniškem gradu.

Med govorniki, ki so spodbujali naše rojake k temeljnim vrednotam ųivljenja, so bili: podpredsednik vlade Marjan Podobnik, drųavna sekretarka, voditeljica urada Republike Slovenije za Slovence po svetu, g. Logarjeva, poslanci drųavnega zbora Marjan Šifrer, Janez Janša in domaćin Benjamin Henigman. ųal je izpadel pozdrav duhovnika Janeza Puclja.

Ob koncu srećanja "V moji deųeli" smo vsi v srcu nosili sklepno prošnje naše pesmi: Ciril, Metod, varujta slovenski rod! Trojna ljubezen Ivana Cankarja, ki se odkriva v ljubezni do matere, domovine in Boga, naj se uresnićuje v našem ųivljenju in v ųivljenju slehernega slovenskega rojaka povsod po svetu.

Maks Ipavec, ųupnik in dekan

Nagovor nadškofa Franca Rodeta na izseljensko nedeljo, 5. julija 1998 v Ribnici

"Dragi bratje in sestre!

V prvem berilu iz preroka Izaija, ki nagovarja svoje rojake v izgnanstvu v Babiloniji, je izrećena velika obljava: "Kakor mati potolaųi svojega otroka, tako vas bom potolaųil jaz. V Jeruzalemu boste potolaųeni."

Bratje in sestre iz zamejstva, iz izseljenstva in tudi drugi, ki spremljate iz domovine svoje drage, najprej lep pozdrav in iskrena ųelja, da bi bilo to vaše bivanje v domovini zares polno tolaųbe, polno notranjega veselja in zadošćenja. Da bi lahko rekli s prerokom:

"Kakor mati potolaųi svojega otroka, tako Slovenija tolaųi svoje sinove in hćećre. V Ljubljani boste potolaųeni. Ali je mogoće tako reći, sami presodite. Vsekakor pa Vam hvala, da ste danes tukaj. Hvala, da ste zvesti svoji domovini, hvala, da ste zvesti svojim koreninam in svojim prednikom. In naj bo srećanje s slovensko zemljo za vas lepo in prijetno in naj bo to srećanje s slovensko Cerkvijo, s katero ste vi in so bili vaši predniki najgloblje povezani, tudi lepo in rodovitno za vaše notranje ųivljenje in za utrditev vaše slovenske zavesti.

To je srećanje s prelepo deųelo pod Alpami, kot pravi pisatelj Rebula: 'odeto v kneųjo zelen plašć, kakor redko katera v Evropi'. Tu je za vas srećanje s slovenskim ćlovekom in slovenskim narodom, ki je v osnovi pošten,

delaven, trezen. Ne vem, kakšna je vaša slovenska zavest v tem trenutku. Prepričan sem, da ste veseli in ponosni, da ste Slovenci, in da ste člani tega trdoživega naroda, ki je morda kar po čudežnih naključjih preživel v zelo težki zgodovini na zelo izpostavljenem kraju. Mislim, da je ta zvestoba do slovenstva nekaj, kar nas vse najgloblje zaznamuje. Vem, koliko žrtev je treba, da človek sredi tujega okolja govori svoj jezik, koliko žrtev je potrebnih, da organizira svoje družbeno in kulturno življenje, da ohranja korenine s svojo domovino. Vem, koliko je potrebno, da sredi raznih močnih vplivov njegova zavest, slovenska zavest ne zamre. Vi ste to zvestobo ohranili. In prepričan sem, da ste srečni zaradi tega, kajti ko človek ostaja zvest svojemu narodu in svoji domovini, ostaja zvest sam sebi. Ostaja zvest sebi kot človeku. Posebej meni ni mogoče biti človek, če nisem Slovenec. In mislim, da je čutenje večine izmed vas enako. Ko branimo svoje slovenstvo, ko ohranjamo svoj jezik, ohranjamo svojo človečnost.

Enostavno.

In zato enostavno nimamo izbire. Če hočemo kod obstati, moramo ostati Slovenci in Slovenke. Nekoliko drugače se ta problem seveda zastavlja za drugo generacijo, ki se je rodila drugod in ki ni imela živega stika s slovenskim narodom in slovensko kulturo. Vendar bi pripomnil, da pri njih, kolikor se zavedajo svojih korenin, dvojna zavest in dvojna pripadnost narodu staršev, narodu prednikov in narodu, sredi katerega so se rodili in v njem živijo, ni noben problem. Mislim, da je ta dvojna zavest mogoča in da ne bodo ne ene ne druge narodnosti in še manj človečnosti ene in druge.

In danes glejte bratje in sestre, danes ste tukaj med nami, v tej naši prelepi Sloveniji."

V nadaljevanju je nadškof obžaloval, da je v slovenski družbi toliko nepravilnih napadov na Cerkev. Politična oblast še ni našla pametne umestitve slovenske Cerkve v družbo in javnost. Reforma šole noče upoštevati, da je krščanstvo vendarle prepričanje in osebna vrednota velike večine prebivalcev naše države. Cerkev je odrinjena, zaničevana, ponižana, vendar je v sebi močna in bo držala tudi te pritiske, je poudaril nadškof. Opira se pri tem na izkušnjo, ki jo ima vedno znova, ko obiskuje župnije, koliko je v njih notranjega duhovnega prizadevanja za poglobljanje in uresničevanje evangeljskih idealov.

Srečanje slovenskih izseljencev v Ribnici je pri maši izzvenelo v krščanskem upanju in zaupanju, da smo povezani med seboj z vezmi vere doma in na tujem zagotovo na dobri poti v prihodnost.

Ivana Kobilica, portret A. M. Slomška, svinčnik in kreda na papir, 1879 (Slovenski verski muzej v Stični)

Anton Martin Slomšek dosegel čast oltarja

V petek, 3. julija 1998, je zbor kardinalov (konzistorij) na vatikanski Kongregaciji za zadeve svetnikov ob navzočnosti papeža Janeza Pavla II. potrdil čudež po Slomškovem posredovanju. Tako se je postopek za razglasitev mariborskega škofa Antona Martina Slomška za blaženega približal h koncu in poplačan je bil trud mnogih, ki so se na različne načine trudili, da bi ta slovenski velikan duha dosegel čast oltarja. To je zadnji odlok pred razglasitvijo za blaženega. Tokratni konzistorij je obravnaval 13 odlokov Kongregacije za zadeve svetnikov, med njimi pet odlokov o priznanju čudeža (sem spada odlok o Slomšku), eden o priznanju mučeništva (kardinala Stepinca) ter sedem odlokov o priznanju junaških kreposti kandidatov za blažene. To je nedvomno zgodovinski trenutek za slovenski narod, zato je mariborski škof dr. Franc Kramberger lahko s ponosom zapisal: "Oznanjam vam veliko veselje za vse ljudstvo, za vse slovensko ljudstvo, doma v Sloveniji in za rojake po vsem svetu..."

Prag zrelosti

Telefon je kar nekaj časa zvonil, preden je Tomaž izpod čela pogledal Pavlo, kot bi hotel reči: "Daj, dvigni že, na živce mi gre to zvonjenje v tej vročini." Toda tudi Pavla se ni premaknila, ampak mu je le na glas odvrnila: "Saj je gotovo zate, kar ti dvigni."

Tomaž je stopil do telefona in dvignil slušalko. "Stric Tomaž, sem že mislila, da ni nikogar doma," je Sanja živahno začela pogovor. "Ne, ne, oba sva doma. V senci čakava, da mine vročina. Ali je pri vas tudi tako vroče?" je Tomaž najprej povprašal po vremenu. "Tudi, vročina kar ne popusti. Šele zvečer se ohladi in šele potem gredo ljudje na obiske, sprehode, na zabave ali pa preprosto gredo ven s prijatelji, da se ohladijo in nagovorijo, če... seveda, če te mama pusti. Mene že ne. Sinoči je bila prav neznosna. Veš, stric Tomaž, saj jo skušam razumeti, ampak da me ne pusti, da sem eno noč s prijatelji. In hoče vedeti, s kom in kje in kaj in kako. Kako naj ji odgovorim, ko še sama ne vem. Mladi ne organiziramo stvari tako natančno in togo kot starejši. Marsikaj prepustimo naključju, dogajanju. In potem mama kratko odreže, da če ne vem, koliko časa, s kom in kako, da potem pa nič. Naj ostanem kar lepo doma. Saj je doma tudi marsikaj treba pospraviti in počistiti, ko smo ravnokar belili stanovanje in je pleskar vse popacal in da sama tudi ne zmore vsega. In kot vedno še doda, da me razume, ampak da ji ni vseeno, kaj se z menoj dogaja," si je Sanja očitno še vedno pod vtisom neuspelega pogajanja z mamo želela olajšati dušo in srce.

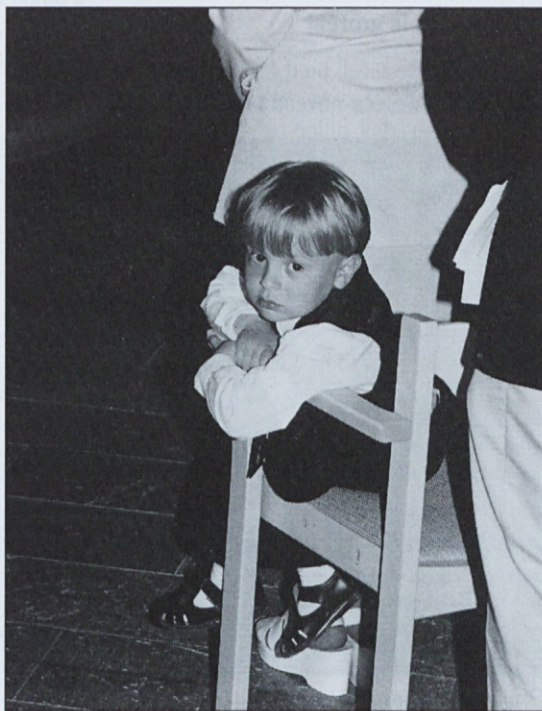
"Sanja, morda pa le ni tako hudo. Kaj pa če bi bila noč dolgočasna, če ti družba ne bi bila všeč, če bi bilo čisto drugače, ko si pričakovala, če... Res, koliko je v življenju vedno teh 'če-jev'. In pogosto zadošča že en sam 'če', da smo razočarani in nesrečni. Zdaj čutiš le še zadnje valove jeze na mamo, če pa bi se po ponesrečeni noči vračala domov, bi morda čutila notrajo praznino po dolgih urah plitvega čvekanja brez duhovitosti in globljih iskanj. Nočem te tolažiti, Sanja, saj ti tega ne potrebuješ, ampak včasih moramo na stvari gledati z očmi drugih ljudi. Marsikaj je potem lahko zelo drugače. Toda to je zelo težko. Nekateri se tega vse življenje ne morejo naučiti. Zamisli si, da si ti mama in da ti nekega večera v avgustu po naporem in vročem dnevu hči zateži, da hoče ven in niti ne ve natančno s kom niti kam in tudi ne za koliko časa. Ti pa imaš rada svojo hčer, zavedaš se, da moraš skrbeti zanjo in ji zagotoviti bolj srečno življenje ali vsaj manj razočaranj kot jih je življenje natrosilo tebi. Ali ne bi ravnala

podobno kot tvoja mami?" se je Tomaž na glas vživljal v Sanjin položaj in v položaj njene mame.

Sanja je za hip premolknila, nato pa nadaljevala: "Veš, stric, zdi se mi, da zagovarjaš mami, toda hkrati zagovarjaš tudi mene. Tvoja misel, da naj bi gledali na stvari in dogodke z očmi drugih ljudi, se mi zdi ne samo zanimiva, ampak tudi privlačna. Zdi se mi, kot da se nenadoma krog razmišljanja in gledanja silno razširi. Moje gledanje ni več omejeno samo na moj pogled, ampak nenadoma lahko na stvari gledam tako, kot gleda mami, kot gledajo prijatelji in tudi tisti, ki mi to niso. Moje življenje se nenadoma začne širiti. Nešteto je teh različnih gledišč. Zdi se mi, kot da sem ta hip spoznala nekaj velikega, kot da sem prestopila pomemben prag," je Sanja postajala čedalje bolj gostobesedna.

"In veš, kako se imenuje ta prag? Prag zrelosti. Ko človek postane sposoben gledati na stvari in dogodke z očmi drugih - staršev, znancev, prijateljev, prijetnih in neprijetnih ljudi - je prestopil prag zrelosti. Morda postane življenje potem bolj zamotano, vendar pa postane tudi neprimerljivo bolj bogato, široko, raznoliko. Življenje postane čudežna dežela, ki nam vsakokrat, ko jo pogledamo z očmi sočloveka, ponudi drugačen nasmeh.

Jože Urbanija

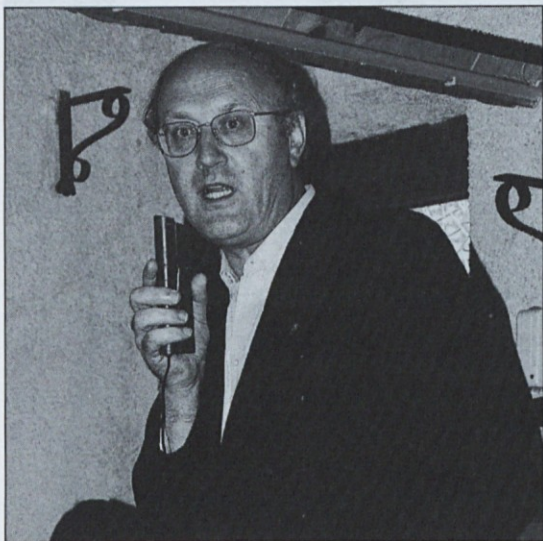
Beneški Slovenci nekoč in danes

Na letošnjem Romanju treh Slovenij na Sv. Višarje je bil slavnostni govornik g. Mariano Qualizza, profesor na TF v Vidmu, zaveden Beneški Slovenec, človek, ki je sam izkusil, kaj pomeni biti pokončen in ponosen Slovenec v zamejstvu. Ker mislimo, da vam bo njegovo predavanje odprlo nov list v poznavanju naše zamejske problematike, vam njegovo predavanje ponujamo v skrajšani obliki. Mislim, da smo zapisali vse bistvene poudarke, ki so važni za poznavanje življenja Slovencev v Benečiji.

Pred 50 leti je v Benečiji živel približno 20.000 ljudi, ki so se prištevali med Slovence, danes pa jih je manj kot sedem tisoč. Eden izmed vzrokov tako velikemu padcu števila slovenskega življa je zlasti v emigraciji po koncu druge svetovne vojne, ko so se naše vasi skoraj izpraznile. Slovenci v Benečiji so se izseljevali zlasti v Belgijo, in to leta 1948, po pogodbi med Italijo in Belgijo. Da bi lahko dobili premog iz Belgije, so Italijani morali v belgijske rudnike poslati svoje državljane (Slovence), ki so tam opravljali zelo težko in umazano delo. Belgijci tega dela namreč niso več hoteli opravljati. Po nekaj letih dela so se naši ljudje vračali nazaj v Benečijo, toda onemogli in bolni. Veliko jih je umrlo zaradi silikoze; brat današnjega župnika v Žabnicah je umrl v rudniku v Belgiji star komaj 20 let.

Čas pritiskov in groženj

Hudi časi so se začeli pred 130 leti, ko je nastala kraljevina Italija. Meseca novembra smo imeli plebiscit, na

Profesor Mariano Qualizza

Na Sv. Višarjah za cerkvijo

katerem so Slovenci v velik večini volili za pripojitev k Italiji. Kot zanimivost naj vam povem, da je samo eden od volilcev volil proti pripojitvi k Italiji. Danes pravijo, da je to bil župnik v Šlenartu, ki se je najbrž edini zavedel, kaj to pomeni in da pripojitev k Italiji Slovcem ne bo prinesla nič dobrega.

Kaj kmalu smo spoznali, kakšna bo italijanska politika do slovenskega vprašanja: izbrisati kakršnokoli sled slovanstva in slovenščine med Beneškimi Slovenci! V ta namen so v Špetru ustanovili celo poseben zavod za učitelje, kjer so jih učili, kako naj učijo vse, tudi otroke slovenskih staršev, samo v italijanskem jeziku. Neki videmski časopis je v tistem času zapisal: "V Benečiji smo dobili neki narod, ki ne pozna italijanskega jezika. Truditi se moramo, da pri njih izbrišemo kakršnokoli sled njihovega barbarskega jezika in v Benečijo prinesemo naš, milozveneči italijanski jezik." Po njihovih besedah bodo vse to dosegli z jezikom, kulturo, zlasti pa z omiko, ki jo ta (Slovenci) narod nima. Nova (italijanska) omika jim bo vlila novo čutenje. Postali bodo ponosni, da so lahko Italijani. Vse to je bil namen zavoda in moramo priznati, da so pri tem imeli veliko uspeha.

Slovensko šolstvo

Edina šola, ki je bila na neki način v slovenskih rokah, je bila "šola" pod okriljem Katoliške cerkve in pridige, molitve v slovenskem jeziku, verouk. Drugi pomemben element pa je bilo kmetijstvo. Naši preprosti ljudje so v domačem jeziku znali poimenovati vsako stvar in pri tem so imeli zelo lep besedni zaklad. To dvoje, Cerkev in kmetijstvo, to je bila slovenska šola, tu smo se Slovenci srečevali s svojim jezikom, bogatili svoj besedni zaklad in ga prenašali na kasnejše rodove. Duhovniki so tako

postali duhovniki, učitelji božje besede in slovenskega jezika. Oni so bili tisti, ki so branili in ohranjali materni jezik. Ne smemo pozabiti, da sami v tistem času še nismo imeli druge prave inteligence. Edini izobraženci so bili duhovniki. Tu pa ne mislim samo na znanega Trinka. Bilo je še mnogo drugih, skritih in preprostih duhovnikov, ki so dobro opravljali svoje delo. Rim pa se je vseskozi zavedal, da bo samo z dobro italijansko šolo lahko izbrisal vsako sled slovanstva na tem prostoru.

Čas med obema vojnama

Težave so se počasi večale in po prvi svetovni vojni je prišlo do novih. Na našem predelu se je ustavilo veliko italijanskih vojakov, ki so kasneje poročili naša dekleta. Nastajale so mešane družine, kar je bilo nekaj povsem novega, za Slovence celo nezaslišanega. Moramo pa priznati, da so se skoraj vsi ti vojaki naučili slovenskega jezika in tako čez čas postali Slovenci.

Teško obdobje pa je nastopilo s fašizmom. Najhuje je bilo leta 1933, pred Rož'nco (14. avgusta). Orožniki so obiskali tri slovenske žunije (Špeter, Šlenart in Dreka) in župnikom zapovedali, da morajo naslednji dan vsi pridigati, peti in moliti samo v italijanskem jeziku. To je bili ukaz Mussolinija. Župnik v Šlenartu je naslednji dan pred pridigo malo zakašljaj in rekel v italijanskem jeziku: "Od danes naprej ne smem več govoriti in vam pridigati po slovensko." Ljudje so se temu ukazu takoj odločno uprli in protestirali. Takrat je bil med Slovenci že opazen kompleks manjvrednosti, ki so ga Italijani vseskozi uspešno vnašali. Šlo je celo tako daleč, da so mnogi že javno govorili, da moramo Benečani čim prej postati Italijani vsaj v javnem življenju, ker v nasprotnem ne bomo nič. Takrat je biti Slovenec pomenilo biti manj vreden človek. Tako so tisti posamezniki, ki so bili malo bolj grabežljivi, takoj postali pravi Italijani in pozabili na svoje korenine.

Čas po II. svetovni vojni

Takoj po vojni se je zgodilo celo to, da je bil otrok, ki je v šoli spregovoril po slovensko, posebej kaznovan.

Leta 1946 se je dogajalo, da so italijanski uradniki obiskovali vse novorojene slovenske otroke in materam zabičevali, naj z njimi govorijo samo v italijanskem jeziku. To naj bo njihov "materin jezik". Vzrok takemu početju pa je tičal tudi v letu 1943, ko so se tamkajšnji Beneški Slovenci pridružili partizanski vojski. Iz tega časa je znana Beneška četa. Po padcu Italije so skoraj

Med sv. mašo pri višarski kraljici

vsi beneški fantje vstopili v Osvobodilno fronto. Toda že po kratkem času (kakšen teden dni) so v večini vsi izstopili iz te organizacije, ker so uvideli, da so njihovi glavni predstojniki sami marksisti. Italijani so bili jezni, ker so vsi slovenski fantje takrat pristopili na partizansko stran, pa čeprav so kasneje hitro izstopili iz OF. Zato je med Italijani bilo čutiti tako velik odpor do slovenskega jezika. Neki duhovnik je leta 1954 (kriza za Trst), ko so italijanski vojaki okupirali naše območje, v polni cerkvi italijanskih vojakov evangelij bral v slovenščini. Poveljnik italijanske vojske je takoj zaukazal, da so vsi vojaki morali zapustiti cerkev. Duhovnik je bil zaradi tega dejanja poklican celo na sodišče.

Stanje danes

Danes se mnogi sprašujejo, kako to, da se nekateri Slovenci v Benečiji še danes bojijo, kako da na pokopališčih ni moč videti slovenskega napisa... Mislim, da po vsem, kar ste slišali, lahko razumete položaj, v katerem se je nahajal slovenski človek v Benečiji. Mislim, da lahko skupaj rečemo, da je čudež že to, da se je slovenska beseda ohranila tako, kot se je, kajti živeli smo v zelo nemogočih razmerah, polno je bilo raznih pritiskov, šikaniranja, zapostavljeni smo bili v javnem življenju in še in še.

Pri nas sta danes dva tabora (katoliški in levičarski), ki sta razdeljena, vendar ne tako kot v Gorici ali v Trstu. Moram reči, da smo do zdaj v večini primerov delali skupno (Društvo Ivan Trinko, Časopis DOM, dvojezična šola v Špetru, ki je danes zelo dobro obiskana), ko je bilo vprašanje ohranitve naše kulture, jezika in ohranjanje narodovega ponosa biti Slovenec. To je naša skupna pot, pa čeprav se razlikujemo v mnogih pogledih. Morate priznati, da je vse to en sam velik čudež.

Bratovščina svetega Krištofa v Ljubljani

Na dan svete Ane leta 1485 je bila v Ljubljani ustanovljena bratovščina sv. Krištofa, priprošnjika proti nagli in neprevideni smrti. Prav zaradi tega je sv. Krištof v preteklosti postal zavetnik vseh, ki so bili pri svojem poklicnem delu izpostavljeni nenehni življenjski nevarnosti, v Ljubljani pa še posebej čolnarjev in splavarjev. Iz istih razlogov je postal sv. Krištof v novjšem času zavetnik voznikov in pilotov.

O sv. Krištofu se je že v antiki spletla vrsta legend, ki so tesno povezane z njegovim imenom. Grška beseda Hristoforos namreč pomeni Kristonossec. Njegovo mučeništvo v času cesarja Decija (249-251) je zgodovinsko nesporno. Sv. Hieronim ga v svojem Martirologiju (Spomin mučencev leta 450) datira na dan 24. julija 250. Dne 22. septembra 452 pa so v starodavnem koncilskem mestu Kalcedon posvetili cerkev v čast sv. Krištofu. V tem času so kristjani svoje cerkve še vedno posvečali le mučencem, ki so se jim s svojim zgledom še posebej vtisnili v spomin. Češčenje sv. Krištofa pa je bilo v drugi polovici 5. stol. na poseben način povezano s češčenjem učlovečene božje Besede. Leta 451 je namreč kalcedonski cerkveni zbor slovesno zavrnil zmote monofizitov, ki so učili, da je Kristus samo Bog. Koncilski očetje so ponovno slovesno poudarili, da je bil Kristus pravi Bog in pravi človek. V koncilske dokumente so zapisali, da sta v Kristusu dve naravi, božja in človeška, združeni v eni sami osebi učlovečenega Boga. S posvetitvijo cerkve v čast sv. Krištofu neposredno po koncilu so koncilski očetje želeli aktualizirati skrivnost učlovečenega Boga v vsakdanjem življenju kristjana. Po krstu postane človek po vzoru sv. Krištofa v pravem pomenu besede Kristonossec. Z vsem svojim življenjem pričuje za učlovečenega Boga, ki ga nosi v svojem srcu.

Nič čudnega torej, če je zgled sv. Krištofa postal del krstne kateheze, ki je bila nato temu namenu primerno literarno obdelana. Ta kateheza nam predstavlja Krišto-

fa kot velikana, ki ne zna govoriti. Ko pa se spreobrne, ko se da krstiti, ko se duhovnik dotakne njegovih ustnic in moli: efeta, to je odpri se, Krištof spregovori in odslej skladno s svojim imenom, vsem ljudem oznanja oziroma prinaša Kristusa. To krstno katehezo je srednjeveška Zlata legenda (Legenda aurea, zapisal jo je genovski nadškof Jakob de Voragine) še dodatno literarno obdelala. Velikan Krištof želi služiti le najmočnejšemu vladarju. Ko ga na svetu vsi razočarajo in ko ugotovi, da se celo hudič boji Kristusa, po nasvetu nekega puščavnika služi Kristusu tako, da prek reke prenaša popotnike. Med njimi naj bi se mu v podobi otroka razodel tudi Kristus sam. Te kateheze so v ljudeh vzbujale neizmerno zaupanje v priprošnjo sv. Krištofa, ki je preraslo v prepričanje, da že sam pogled na svetnikovo podobo človeku tisti dan prepreči, da bi umrl nagle in neprevidene smrti. Nič čudnega torej, če je sv. Krištof postal eden najbolj priljubljenih svetnikov tako med vzhodnimi kot med zahodnimi kristjani.

Žal se nam niso ohranila prvotna pravila bratovščine sv. Krištofa v Ljubljani, pač pa hrani Nadškofijski arhiv v Ljubljani (Kapiteljski arhiv) dragoceno bratovščinsko knjigo, v katero so med letoma 1489 in 1518 vpisovali nove člane bratovščine in njihov prispevek v skupno blagajno. Iz drobnih podatkov, ki so nam na voljo, sklepamo, da so člani bratovščine poleg molitve za srečno zadnjo uro in poleg molitev za rajne, skrbeli za vzdrževanje ljubljanske pokopališke cerkve sv. Krištofa, ki je stala na mestu današnjega gospodarskega razstavišča. Za redno vzdrževanje in za nujna popravila so člani bratovščine plačevali verjetno v statutu določen letni denarni prispevek. Iz tega prispevka so kupovali tudi cerkveni inventar in bogoslužna oblačila. Del dohodkov je bratovščina dobivala tudi od zakupa njive, ki je bila last bratovščine. Poslovanje bratovščine so vodili trije cehovski mojstri. Letni obračun poslovanja so naredili vsako leto na praznik nedolžnih otrok (28. december), ki je bil, poleg praznika sv. Krištofa (24. julij), tudi eden od bratovščinskih praznikov, na katerega so bili udje deležni posebnih milosti. Na bratovščinske praznike se je vedno opravila tudi skupna maša zadušnica za pokojne ude bratovščine.

Bratovščina stanovsko ni bila omejena. Njeni člani so bili tako plemiči kot meščani, duhovniki, kmetje in hlapci. Razširila pa se je tudi zunaj Ljubljane.

France Dolinar

Slomšek na oltarju

Veliko veselje in radost sta zavela med Slovenci doma in po svetu, ko smo 3. julija zvedeli, da je škof Slomšek med kandidati, ki bodo razglašeni za blažene. Z njim smo Slovenci dobili prvega blaženega, to je priprošnjika pri Bogu in velik zgled, kako je mogoče uresničiti evangelij tam, kamor nas je postavil Bog. Upati smemo tudi, da bo Slomšek 'odprl' vrata na oltar tudi drugim našim svetim možem in ženam, mučencem in mučenkam, ki jih ni malo.

Sedaj, ko smo dočakali ta trenutek in je neovrgljivo, da je škof Anton Martin svetniški mož, se lahko tudi vprašamo, zakaj je bilo potrebo toliko časa, molitev in dela, da je njegova svetost spoznana in priznana?

Razlogi seveda niso pri Slomšku, marveč v časih, ki svetništvu njegovega kova niso bili naklonjeni. Slomšek (1800-1862) je živel v časih, ko se je v Evropi prebujala narodna zavest in smo bili Slovenci pod hudimi pritiski sosednjih narodov, posebej nemškega. Po drugi strani pa so se širile ideje o družbeni ureditvi, ki jih je sprožila francoska revolucija (1789) in so jih v naša kraje zanesli Francozi med Napoleonovimi vojnami. Kot neverjetno razgledan mož za tedanji čas, je Slomšek zaznal dvojno nevarnost za svoje ljudstvo: potujčevanje in razkroj krščanskih družbenih vrednot. Zato je vse svoje moči usmeril v prebujanje zdravega narodovega ponosa in samozavesti, obenem pa je poskušal poglobiti krščansko vero, ki je bila v njegovem času najtrdnjša življenjska opora našega naroda.

Slovence je spodbujal, naj se ne sramujejo svojega rodu in jezika. "Slovenci, ki svoj jezik malopridno zatajijo, ino hočejo Nemci biti, so podobni neumnemu kmetu, ki svojo kmetiško suknjo izleče, ino gosposko nositi začne, da potem ni gospod, ne kmet. Rojen Slovenec, ki svoj narod zataji, je podoben prigreti jedi, ki nobenimu zdrava ni; taki človek svojiga rodu zlahkne lastnosti pozabi, ino se nemških slabost privadi, ino je kakor preoblečen vran od vsih zaničevan. Ne bodi vas sram, da ste Slovenci." Nestrpni nemški nacionalisti v Mariboru so ga zaradi njegove ljubezni do slovenstva stalno napadali,

mu peli 'mačje' podoknice in razbijali okna na škofiji. Zadnjo žalitev pa so velikemu škofu priredili ob njegovem odprtem grobu, ko so pljuvali po njegovi krsti.

In vendar so mu delali veliko krivico, saj je Slomšek spodbujal Slovence k spoštovanju do Nemcev in ne k sovraštvu. "Ne zaničujte tujskih jezikov, ino se nemškega le skrbno učite; lepši bo vam, ki znate jezika dva, kakor Nemcam, ki znajo le samo eniga. Lohkej bote se vi ino vaši otroci po sveti pomagali, ako slovenje ino nemško zastopite in govorite. Tako boste vi dobrimu zvestimu hlapcu podobni, ki je od Boga dva talenta prijel, ino je z njima dva druga pridobil. Za to ga je Gospod pohvalil ino črež veliko postavil."

V prvi Jugoslaviji se je prvič ponudila priložnost, da bi Slomšku priznali svetost. Stekel je proces, vendar ga je druga svetovna vojna prekinila. Človek bi pričakoval, da se bo delo za njegovo beatifikacijo nadaljevalo po vojni, a zgodilo se je prav nasprotno. Slomšek je bil kristjan in še škof po vrhu, kaj hujšega za totalitarni komunistični režim, ki je hotel izbrisati sleherno sled krščanske vere v Sloveniji. Slomšek je veljal za reakcionarja in je izginil iz učbenikov, o njem se ni smelo več govoriti in tudi proces za svetnika je moral mirovati. Vsemogočnih rdečih oblastnikov se ni smelo vznemirjati in dražiti s tem. Še letos je nek funkcionar ministrstva za šolstvo na seji, kjer je tekla beseda o šolskih vsebinah, nasprotoval, da bi o Slomšku kaj govorili, češ, da je kriv za gospodarsko zaostalost Slovenije v prejšnjem stoletju in to zato, ker bi naj Slovence odvrčal o študija. To seveda ni res, saj smo videli, da tudi preproste ljudi spodbujal, naj se naučijo nemško. Tisto, kar je motilo komuniste in moti danes njihove naslednike 'liberalce', je Slomškova vera. Če so ga Nemci sovražili zaradi njegove ljubezni do slovenskega človeka, njegove kulture in jezika, pa ga 'napredni' Slovenci sovražijo zaradi njegove ljubezni do Boga.

Verni pa si prizadevamo, da bi to dvojno ljubezen velikega in svetega škofa uresničevali tudi sami in tako nadaljevali njegovo delo. Tako ga bomo tudi najlepše in najboljše častili. "Perzadevajmo si," nam pravi blaženi škof, "vsaki po svoji strani, pošteno ino prav po krščansko živeti, kako so naši prejnimi, stari Slovenci živeli. Slovenci so bili od nekdaj dobriga vsmileniga srca; radi so potrebnim pomagali ino sosedam dobro storili. (...)

Drago Ocvirk

Maša v naravi

Maša v naravi se imenuje srečanje, ki se je Slovencem na južnem Bavarskem in Baden-Würtemberškem priljubilo zaradi posrečenega načina in prijetnega razpoloženja. V njem pa je še nekaj več, ne le omenjene vrline, ki jih pozna večina slovenskih izseljenskih srečanj in veselic. Maša v naravi je srečanje, ki nagovori predvsem zaradi svojega duhovno-kulturnega naboja. To pa je zasluga župnika Jožka Bucika, ki tako poskrbi, da imajo rojaki vsako leto priložnost zajeti nekaj nove moči za vztrajanje pri pokončni slovenski državi in krščanski duhovnosti.

Letos je bilo to srečanje v majhnem kraju Gschneid na gričku, kjer stoji romarska cerkva. Okrog nje je prijeten gozdčič kot nalašč za družabni del srečanja. 350 udeležencev se je pripeljalo s tremi avtobusi iz Stuttgarta in Ulma, v četrtem pa je prispela skupina gostov iz Kranja na čelu z dekanom Stanislavom Zidarjem. Župnijski zbor pod vodstvom Angelce Tomanič iz Kranja je obogatil mašno daritev in pozneje prispeval krajši koncert domačih pesmi, ki so prevzele poslušalce. Slovesnost bogoslužja je dvignila nemška pihalna skupina iz Augsburga, pri kateri sodeluje tudi župnik J. Bucik. Ta tokrat ni pihal na svoj bombardon, ampak je somaševal in iz ozadja usmerjal bogoslužje, ki ga je vodil dr. Anton Stres.

Oltar je bil postavljen pred cerkvena vrata, tako da so verniki stali zunaj v lepem, pravzaprav kar prevročem sončnem dnevu, ki nam ga je naklonil dobri Bog. Ljudje so dve uri vztrajali v vročini in le nekateri so se umaknili v senco na robove jase pred cerkvijo. Mašnemu slavu je na istem mestu sledilo že omenjeno prepevanje

Zahvalna maša ob 150-letnici slovenske zastave

cerkvenega zbora iz Kranja. Prof. Stres pa je v krajšem predavanju predstavil rast slovenske narodne zavesti od prvega programa zedinjene Slovenije, ki je leta 1848 nastal med slovenskimi študenti na Dunaju. 150 let slovenske želje po samostojni državi, v kateri naj bi bili združene vse dežele in pokrajine, kjer živijo avtohtoni Slovenci. Program je našel svojo uresničitev z nastankom slovenske države leta 1991. Seveda ne v popolnem smislu, vendar je s tem uresničen stoletje in pol trajajoči proces, ki ga je prof. Stres opisal na zelo razumljiv način. Vsi smo čutili, da smo z njegovimi besedami potrjeni v zdravem narodnem ponosu.

To je dalo popoldnevu, preživeli smo ga v družabnem ozračju, pristno slovenski navdih, ki je spominjal na solidarnost, vzajemnost, romarsko tradicijo, ponos, da smo Slovenci in da smo kristjani. Nihče nas ni tako prijetno spomnil na obletnico slovenskega narodnega programa, kakor duhovnik Jožko Bucik v sodelovanju z dr. Markom Dvorakom in drugimi sodelavci. Brez požrtvovalnih ljudi, ki so slovenskemu duhovniku priskočili na pomoč, bi tega srečanja ne bilo ali vsaj bi ne bilo tako lepo pripravljeno. Zato se vsem pomočnikom od srca zahvaljujemo, izrekamo priznanje in hvaležnost in velik 'Bog povrni'. Nekateri udeleženci so kar tam napovedali, da bodo prihodnje leto prav gotovo spet prišli.

Prihodnje leto bo srečanje na Chimsee - Herreninselu, kjer sta bila krščena Gorazd in Hotimir, sinova slovanskega kneza Koclja. S tem se je začelo nenasilno pokristjanjevanje naših prednikov. Mineva 1250 let, odkar smo Slovenci svobodno sprejeli krščanstvo, ki nam je v zgodovini prineslo toliko blagoslova, da smo kot maloštevilni obstali sredi mnogo večjih narodov.

Romanje na Chimsee se bo udeležilo tudi veliko ljudi iz Slovenije in tudi Bavarci bodo povabljeni. To bo romanje k izvirom vere teh dveh narodov, zato bo praznovanje zahvalno srečanje bavarske in slovenske Cerkve, ki ju zgodovinsko povezuje mnogo vezi. Pokrovitelja romanja bosta nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode in kardinal in Münchenski nadškof dr. Friederich Wetter.

Spet se nam torej obeta lep dogodek v pripravi na leto 2000, ob katerem bomo s hvaležnostjo praznovali 1250-letnico krščanstva na Slovenskem.

J. P.

Pri Slomšku na sončni Ponikvi

Binkoštna nedelja, 31. maja, je bila za 150 povratnikov iz delovnih mest na Württemberškem v Nemčiji nekaj posebnega. Srečali so se na Ponikvi, v rojstnem kraju svetniškega kandidata A. M. Slomška. Privabila jih je skupna zahvala Bogu za srečno vrnitev iz tujine ob spominu na človeka, ki je bil ves predan Svetemu Duhu in katerega življenjsko vodilo so si prisvojili tudi udeleženci srečanja v času svojega bivanja v Nemčiji. Škof Slomšek je dejal: "Vera vam bodi luč, materina beseda pa ključ do zveličavne narodove omike." Slovenska verska skupnost na Württemberškem, v katero so se ti rojaki vključili za deset do dvajset let, pa si je zapisala na svojo izseljensko zastavo: Bogu otroci, narodu sinovi, nikomur hlapci. Ta je na cestah v Stuttgartu vihrala tudi tedaj, ko se je Slovenija borila za svojo neodvisnost.

Na Ponikvo so prišli naši povratniki z vseh predelov Slovenije. Binkoštna nedelja ni bila polna sonca samo po pobočjih Ponikve, sijalo je tudi iz obrazov udeležencev tega nenavadnega shoda. Rokovanje je bilo pristrčno, beseda prožna in vesela, ko so se zbirali pred cerkvijo sv. Martina, v kateri je bil krščen Slomšek iz Sloma in v kateri smo se zbrali k službi božji. V kapeli na levi strani pri vходу v cerkev nas je pozdravil mogočen kip za Slovence tako pomembnega človeka, škofa Slomška. Ali nam je velikan hotel reči: pri meni ste v dobrih rokah vsi, ki vas vodi vera in ljubezen do našega rodu.

Med zahvalno mašo, pri kateri smo klicali Svetega Duha in majsko Kraljico, je bilo vse pomladansko: petje, molitev in božja beseda. Vse je bilo izraz medsebojnega

Povratniki iz Nemčije na Ponikvi

prijateljstva in lepih spominov na podobna srečanja v Nemčiji. Službo božjo so sočno olepšali nekdanji člani moškega pevskega zbora Domači zvon. Kar deset jih je prišlo med nas skupaj z njihovim nekdanjim pevovodjem, Damjanom Jejčičem. Brez predhodne vaje so se glasovi teh navdušenih pevcev povsem ujemali in njihova pesem ni zadonela le v slavo Bogu, ampak v veselje vseh v božji hiši, v kateri je Slomšek kot otrok dobival navdihe za svoje poslanstvo.

Po maši smo najprej pozorno prisluhnili razlagi cerkvihi umetnin iz ust župnika Mihe Hremana, ki že deset let pastiruje v ponikovski župniji. Župnija šteje blizu 1800 vernikov. Vsi težko čakajo, da bo njihov faran škof Slomšek oklican za svetnika. Ko se bo to zgodilo, bodo na Ponikvah prihajale mogočne procesije in velik božji hram bo premajhen za častilce prvega slovenskega svetnika. Vsaj tako upamo.

Popoldanski del srečanja je bil na Slomu, v Slomškovi rojstni hiši, ki je pred nekaj leti postala last župnije. Zdaj je lepo obnovljena in primerna tudi za večja srečanja. Po skupni zakuski smo se podali v dvorano v podstrešju hiše. Sto sedežev, ki jih dvorana premore, je bilo premalo za vse udeležence. Eno uro in pol smo v filmski predstavitvi obujali spomine na bivanje v Nemčiji. Veliko spominov vseh vrst nam je prikazalo filmsko platno. Kar težko je verjeti, da smo doživljali tudi na tujem pristno slovensko domovino v vsej raznolikosti. Filmska kamera je bila povsod z nami: na delovnih mestih, pri mašah, pri prvoobhajanskih in birmanskih slovesnostih, pri pouku otrok v sobotni šoli, pri mladinski folklori in mladinskem orkestru, pri materinskih dnevih, pri miklavževanjih, na romanjih in izletih, na družabnih in versko-kulturnih srečanjih in posebej v središču, od koder so vodile povezovalne niti do rojakov po vsej deželi. Med njimi je bila zelo pomembna vez slovenska beseda (Naša luč v 900 izvodih mesečno, med nami povedano v 1000 izvodih, in izposojenih knjig 700 izvodov), da o vseh drugih vezeh socialnega dela sploh ne govorimo.

Misel, da smo zdaj v svoji domovini, v kateri naj nam ostanejo za življenjsko vodilo Slomškove besede, je zaključilo to malo binkoštno srečanje na sončni Ponikvi.

Rekli so...

Ivan Štuhec, DRUŽINA, 30/47

Svetost in grešnost

V zadnjem desetletju smo doživeli toliko velikih zgodovinskih stvari, da bi nas moralo raznašati od veselja in idealov, ki so jih sanjali predniki, mi pa jih smemo uresničevati. A vedno bolj se zdi, da nam ni nič več sveto, nič nedotakljivo in spoštljivo. Vse, še tako velike svetinje, je potrebno oblatiti in razvrednotiti, s sarkazmom zabeliti in z izničenjem pristuditi.

Govorim o modelu sprevržene družbe, ki ga na svojih straneh vedno znova uveljavlja tednik Mladina, za njo pa tudi nekateri drugi mediji. V 28. številki tega časopisa tako lahko beremo o Slomšku in drugih svetniških kandidatih ter o slovenskih grešnih župnikih. Da si ne tako majhen del oblikovalcev slovenskega javnega mnenja že nekaj časa prizadeva moralno omadeževati Cerkev na Slovenskem, je več kot prozorno. Naj ne mislijo manipulatorji te vrste početi, da smo vsi Slovenci naivni. Kdaj se kaj potegne iz arhiva, ob kakšni priložnosti in s kakšnimi motivi, to je pri nas dokaj prozorno. Sredi vročega poletja so zanimive vroče teme in gotovo je ni bolj pikantne kot celibaterji in spolnost. Cerkev je tako že nekaj let zapored predmet medijske obdelave v dopustniških časih. Politika je v tem času dolgočasna in utrujena, zato je naravnost idealen trenutek za škandale, ki jih potem premlevamo na plaži, pri kavici v senci in ob večernih urah na vrtovih. Ni vrag, da se od vsega ne bi nekaj prijelo. Sedaj lahko samo še pričakujemo anketo z vprašanjem, kaj mislite, ali je Cerkev bolj sveta ali bolj grešna. Pri celi zgodbi namreč ne gre toliko za tista dva nesrečneža, ki ju Mladina razglasi za homoseksualca in spolnega nasilneža, ampak za demitologizacijo svetništva. Gre tudi za pripravo razpoloženja za primer, če Janez Pavel II. jutri reče, vidimo se ponovno v Sloveniji. No, v sosednji Avstriji so na to temo ujeli večjo ribo, pa je papež vseeno prišel in povedal, kaj misli. Navsezadnje bi mu bilo lahko nerodno, da njegov najožji sodelavec ni mogel ali hotel javno dokazati nedolžnosti. In nekateri bi tudi nam radi dopovedali: nehajte s svetniki, z vrednotami, z ideali, saj vidite, kakšna človeška beda ste. In ker si tega ne priznate, je ves vaš nauk ena sama hinavščina in licemerstvo brez primere. Pod kožo ste rdeči kot vsi zemljani, zato nimate pravice oznanjati nobenega vzvišene-

ga nauka, še manj pa ste kot Cerkev pristojni za moralno razsojanje. Še več, iz ust človekoljubnega terapevta lahko te dni slišimo, da je krščansko zatiranje spolnosti vzrok za zaposlenost psihiatrov. In izpod peresa nekdanjega ministranta je prav dogma o Marijinem brezmadežnem spočetju višek sprevrženosti v krščanski morali. "Krščanarji" smo zopet krivi vsega. Prej smo bili krivi, ker smo se upirali komunizmu, sedaj pa smo krivi za vse frustracije ljudi, ki so v veliki večini ostali pri predpubertetnih predstavah o Bogu, veri in Cerkvi, ker jim socializem s človeškim obrazom ni dal možnosti, da bi se v verskih stvareh razgledali v skladu s svojim razvojem. To svetlo tradicijo pridno nadaljujemo tudi v post-socializmu.

A da me ne bi spet kdo napačno razumel. Nikakor ne želim zagovarjati homoseksualnosti v celibaterskih vrstah in moralizirati, ko gre zanj v drugih okoljih. Tudi ne želim opravičevati nobenega nasilniškega dejanja nad otroki, naj pride iz katere koli strani, tudi iz duhovniške. Kar najostreje obsojam in čemur bi se morala upreti javnost, je uničevanje človeških eksistenc s pomočjo manipulacij, ki so prisotne v naslovu, kot je "župnika posilila otroka". Da je Mladina manipulator, sama priznava s svojo rubriko pod tem imenom. Da ji ne gre za osvobajanje od frustracij, ampak za ustvarjanje novih, je njen poizkus uničevanja duhovniških eksistenc, če te so ali niso krive. Kajti kdor se pojavi na straneh Mladine v sumljivih zgodbah, je že kriv, je že gobavec. Proizvajanje žrtev na račun domnevnih žrtev je uredniška politika, ki očitno razpolaga s tajnimi arhivi nekdanje Udbe, vsaj s tistim delom, ki zadeva kler, ker onega, ki zadeva tiste, katerim Mladina hlapčuje, ni več.

Svetniki niso bogovi in svetnik ni Bog. Svetniki so ljudje, ki so imeli tudi svoje slabosti. Vendar se je skozi njihovo življenje uveljavil vrednostni red, ki mu pravimo kreposti. Svetnik je tudi grešnik in si to sam najbolj priz-

(New Toronto) Slovenska sobotna šola

(Berlin) Portoroški pevski zbor v slovenski župniji

na. Zato mu niti škandal ne more do živega. Tudi pohujša se ne ob njem. Še manj pa bo zaradi škandala zavrgel tistega, v katerega veruje in to je Boga in njegovo Cerkev. Svetnik je tam, kjer je greh, zlo in zločin, zato da bi bil znamenje drugačnosti. Zato, da bi ljudem ohranil vero in zaupanje v dobro pred manipulatorji, pred tistimi, ki želijo umazati vse.

Blaž Zgaga, DELO, XL/153

Trohnjenje Slovenske vojske

Slovenska vojska sedem let po ognjenem krstu trohni. To zdaj vsak dan javno demonstrira major Slovenske vojske Ladislav Troha. Pred poslopjem državnega zbora. Prav tam, kjer je leta 1991 prvič ponosno zavihrala zastava nove slovenske države. In čaka na svojo pravico.

Pred sedmimi leti gotovo nihče ni pričakoval, da bomo danes imeli takšne težave in da bo velik del slovenskih državnih institucij še vedno deloval po navadah iz bivše Jugoslavije in enopartijskega sistema. Dandanes je za zaposlitev na pomembnih mestih v državni upravi še vedno pomembnejša strankarska pripadnost kot pa strokovnost. S tem negativna selekcija dobiva nepredvidljive dimenzije, državna uprava postaja neobvladljiv, nesposoben, drag in skorumpiran aparat, kljub javno izraženim željam vodilnih po približevanju zahodno-evropskim integracijam pa se od njih dejansko oddaljujemo.

Slovenska vojska pri tem ni nobena izjema. Še več, Slovenska vojska je v zelo slabem stanju. Malodane v razsulu. Danes bi recimo v primeru vojaškega napada na Slovenijo Slovenska vojska razpadla še prej, kot je kraljeva vojska aprila 1941 po nemškem napadu na Jugoslavijo. In to je tujim sogovornikom Slovenije jasno. Samo koalicijskima partnerjema LDS in SLS, ki vladata

slovenski državi, to očitno ni znano. Če stanje poznata, pa je precej nenavadno, da teh velikih nepravilnosti in slabosti v Slovenski vojski, ki so lahko usodne za našo nacionalno varnost in narodni obstoj, ne skušata odpraviti. Namesto tega ministrstvo za obrambo še naprej deluje podobno kot Orwello ministrstvo resnice in vztrajno obnavlja Potemkinovo vas, medtem ko sporočila ministrstva za obrambo močno spominjajo na Radio Erevan.

Slovenija je sedem let po osamosvojitvi vztrajno bežala z Balkana in hitela v Evropo. Pri tem je pozabila zgraditi in usposobiti ključne nacionalno-varnostne institucije, kar nas bo drago stalo. Morda nas bo prav to vrnilo na Balkan. Zadnji posvet načelnikov generalštabov na Bledu, ki je bil pripravljen pod pokroviteljstvom namestnika načelnika združenega generalštaba oboroženih sil ZDA, kaže, da nas tudi zavezniške ZDA že potiskajo na prihodnje jugovzhodno evropsko vojskovališče. Namesto zaželenih evropskih vojska bodo naši najpomembnejši vojaški partnerji postali Italijani, Romuni, Bolgari, Makedonci, Albanci in Grki. Iz razumljivih razlogov manjkajo samo še Hrvati, Srbi in Muslimani, s čimer je družčina popolna. Poljska, Češka in Madžarska pa so nam, kot kaže, dokončno ušle.

Jože Pojbič, DELO XL/177

Predvsem vrednote

Ljutomer - Nekaj več kot 12.000 ljudi iz vse Slovenije se je včeraj popoldne zbralo na ljutomerskem hipodromu na 9. taboru stranke SKD. Ker je to bilo le teden dni pred 130. obletnico prvega slovenskega tabora, ki je bil prav tako v Ljutomeru, so organizatorji in glavni govornik, predsednik SKD Lojze Peterle, skušali potegniti nekaj vzporednic s takratnim prizadevanjem za zedinjeno Slovenijo.

Tabor SKD je otvoril ljutomerski župnik Izidor Veleber, tako kot je to pred 130 leti na 1. slovenskem taboru storil tedanji ljutomerski župnik Anton Klemenčič. Za njim je govorilo še nekaj predstavnikov stranke ali lokalnih organizacij SKD, med njimi podpredsednik SKD za Slovence v tujini Tine Vivod, ki je dejal, da so številni Slovenci odšli na tuje, ker so "iskali zavetje pred sovjetskimi ali Titovimi krvniki" in da je bil "slovenski narod vedno krščanski narod, Marijin narod, narod Barage ... zato obojam vsako blatenje tega, kar nam je sveto".

Predsednik SKD Lojze Peterle pa se je najprej ozrl na preteklost, na začetke gibanja za zedinjeno Slovenijo, brez katerega se danes ne bi ponašali z lastno državo. V pregledu preteklosti Slovencev je za začetek druge svetovne vojne dejal, da so nas "najprej razkosali trije okupatorji, v zasedi pa so čakali tisti, ki so hoteli v imenu sovjetizacije Evrope vso oblast. Večje nesreče in preizkušnje naš narod še ni doživel." V nadaljevanju je ugotovil, da je med Slovenci vse več smrti in vse manj rojstev, vse več omame in pijanega divjanja po cestah in veliko nasilja v šolah zato, ker je nastala vrednostna praznina po sesutju starega reda, ki ljudi ni vzgajal v svobodi, ampak v podrejanju in dvojni morali. Zatrdil je tudi, da se vzgojno-izobraževalni sistem ni bistveno spremenil in da učbenike pišejo bolj ali manj isti ljudje. "Vzgoja in izobraževanje sta ideološko veleposestvo starih političnih sil z liberalno ograjo," je dejal. Po njegovem ta čas glavno slovensko vprašanje ni vključevanje v EU ali odnosi s Hrvaško, temveč vrednote med Slovenci. Za njihovo uveljavitev pa je potreben kulturnocivilizacijski zasuk z dobrimi zgledi najprej na najvišjih mestih, od vlade in parlamenta do prvega moža države. "Potreben je prelom z dediščino totalitarizma. Ta je mogoč samo z delom za moralno prenavo in to je naša naloga," je rekel Peterle. Pozdravil je nove majhne občine, ki so po njegovem temelj nove, nekardeljanske demokracije, se zavzel za regionalizacijo, ki bo upoštevala značilnosti in istovetnost obstoječih neformalnih pokrajin, in opozoril vlado, da se je treba na vključevanje v Evropo temeljito pripraviti in ne hiteti.

Ivan Gerenčer, DELO, XL/183

Slovenec manjka čut za skupnost

Z osrednjo proslavo so se v Ljutomeru končale prireditve ob praznovanju 130. obletnice prvega slovenskega tabora, na katerem so Slovenci - v glavnem iz takratne štajerske dežele, prišli pa so tudi iz Ljubljane - odločno zahtevali zedinjenje Slovenije v avstroogrski monarhiji. Kljub zgodovinskemu pomenu obletnice taborskega gibanja na Slovenskem pa se je na prireditvi v parku prvega slovenskega tabora zbralo le 1500 obiskovalcev. O pomenu ljutomerskega tabora za sedanjí čas jim je govoril predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. France Bernik.

Ko je govoril o zgodovinskem pomenu dogodka v središču Prlekije pred 130. leti, je opozoril na tri sporočila ljutomerskega tabora, ki so pomembna za

sedanji čas, ko Slovenci končno živimo v samostojni državi. Taborsko gibanje, pred njimi pa tudi zbiranje naprednih Slovencev v knjižnicah in čitalnicah, je postavilo jasno zahtevo po zedinjeni Sloveniji, združitvi Slovencev in po enakopravni javni rabi slovenskega jezika. Konec petdesetih let prejšnjega stoletja, ko so trdne spone avstroogrškega absolutizma začele popuščati, so postajale razlike in tudi napetosti med nemškimi in nenemškimi narodi v avstroogrski monarhiji čedalje več. Tudi Slovenci kot majhen narod smo dvignili glas in zahtevali zedinjenje Slovenije in Slovencev, ki smo živeli razdrobljeni v osmih deželah. Tako je nastal program za Zedinjeno Slovenijo. Udeleženci ljutomerskega tabora, med katerimi so bili številni ugledni Slovenci, so zahtevali enakopravnost z drugimi narodi v monarhiji in s tem spoštovanje ustave. Njihove kritike so bile namenjene vladi na Dunaju, ne pa državi, do katere so bili lojalni.

Ne le ljutomerski tabor, pač pa tudi drugi dogodki v tistem času so vplivali na oblikovanje in dvig narodne zavesti pri Slovencih: na primer Stritarjevo odkritje Prešerna (kot protiutež kultu Valentina Vodnika), ustanovitev časnika Slovenski Narod v Mariboru (kot protiutež Bleiweisovim Novicam) in ustanovitev Slovenske matice.

Ljutomerski in pozneje drugi tabori so za program Zedinjene Slovenije navdušili najširše množice v vseh avstroogrških deželah. Tabori so pri Slovencih dvigovali domoljubje in narodno zavest, ki imata velik pomen za obstoj in samostojno življenje slehernega naroda. Poznejša internacionalizacija življenja pri nas je kriva, da se je Slovenec kot posameznik počutil Slovenca, ne pa tudi vsi skupaj kot celota, kar je ves čas vrednota velikih sosedov in nasploh zahodnoevropskih narodov. "Če tega ne bomo spremenili," je dejal Bernik, "bo Slovence zgodovina odpihnila."

(Zagreb) Romanje na Sv. Višarje

A N G L I J A

LONDON

Na drugo nedeljo v maju je maševal v kapeli našega doma v Londonu **prof. dr. Tone Jamnik**. Škoda, da se lepega somaševanja dveh slovenskih duhovnikov (g. Tone in naš župnik Cikanek) ni udeležilo večje število londonskih Slovencev. Tisti, ki jih ni bilo, so poleg bogoslužja v materinem jeziku zamudili tudi izredno lepo in poučno pridigo našega prijatelja, profesorja Toneta. Bili pa smo veseli navzočnosti mlade slovenske družine iz Londona, ki se pripravlja na krst svojih ljubkih otrok, dečka in deklice. Po sv. maši, ko sledi običajna pogostitev pri bogoslužju navzočim rojakom v dnevni prostorih doma, sta imela oba duhovnika z ljubeznivo mlado družino pastoralni pogovor kot pripravo na krst.

V maju smo tudi v našem domu pri dnevni maši ob delovnikih brali

šmarnična premišljevanja o življenju in delu našega velikega misijonarja med Indijanci, škofa Friderika Barage.

Za zaključek majnika so imeli v praznični kapeli poljskega kluba v Rochdaleu slovensko sv. mašo na binkoštno nedeljo, 31. maja, tudi rojaki iz okolice Manchestra in Leedsa. Prišli so v zelo lepem številu, celo več kot za letošnjo veliko noč. Tudi njihov pevski zbor, čeprav brez zaradi bolezni odsotnega organista, je lepo prepeval med mašo. Dobre gospodinje, posebno Olga Kos, ki je prevzela odgovornost za letošnje binkoštno srečanje (mašo) v Rochdaleu, so po sv. maši vsem navzočim rojakom postregle z okusnim pecivom in pijačo. **Prihodnje srečanje** v Rochdaleu bo na prvo nedeljo v oktobru (4. 10. 1998) ob 3. uri popoldne v klubu naših bratov Poljakov, ko bomo praznovali rožnovensko nedeljo.

V nedeljo, 12. junija, je bila v kapeli doma pred dvomesečnim počitniškim premorom še zadnja slovenska maša za londonske Slovence. V juliju in avgustu zaradi počitnic in

letnih dopustov v Domu ni slovenske sv. maše. Na drugo nedeljo v septembru, 13. 9., bomo s slovenskimi mašami in srečanji spet začeli. Že zdaj lepo vabljeni!

Bralci Naše luči in naši rojaki v Angliji se prav gotovo spominjajo, kako smo pred meseci (na koncu lanskega in v začetku tega leta) priporočali v molitev 22-letno dekle, **Sabino Jarc**, iz Mirne na Dolenjskem, in mladega moža in očeta Boštjana Balantiča iz Kamnika, ko sta prišla v London v Royal Free Hospital na zdravljenje levkemije s presaditvijo kostnega mozga - na zelo tvegano operacijo. Vsem se zahvaljujemo za molitve in moralno podporo, ko z veseljem sporočamo, da je bilo pri obeh zdravljenjih zelo uspešno.

Med počitnicami smo imeli tudi letos kar številne goste in obiskovalce Doma. Največ je bilo dijakov in študentov za tečaje angleščine ali za obisk Londona in britanskih znamenitosti. Med gosti pa so bili tudi taki, ki so bivali v našem Domu zaradi zdravljenja. Naj omenimo mlado **družino Novak-Ris** iz Ljubljane, ki je prišla v London zaradi operacije srca 8-mesečne deklice Tjaške na kliniki Harley Street. Precej težka srčna operacija je lepo uspela in že po treh tednih je družina z ozdravljeno Tjaško vesela odšla domov.

Vabilo na slovenski misijonski dan v Bedfordu

Vse rojake in prijatelje slovenskih misijonarjev in naših misijonov po svetu obveščamo, da bo letošnji **slovenski misijonski dan v Bedfordu v soboto, 10. oktobra**, ob 4.30 popoldne, v cerkvi in župniji Svete-

Slovenski rojaki s severa Anglije zbrani na obisku pri g. Frančku Vučini, starosti slovenske skupnosti v Rothwellu.

ga Križa (Holy Cross), 355 Goldington Road.

Misijski dan bomo začeli s slovesno nedeljsko sv. mašo. Po bogoslužju pa se bomo, kot po navadi, zbrali v župnijski dvorani za medsebojno srečanje in za skupno pogostitev z zabavo ob misijski tomboli. Dan bomo zaključili s srečolovom.

K tej vsakoletni, že tradicionalni prireditvi misijskega dneva v Bedfordu ste vsi slovenski rojaki, kakor tudi vaši prijatelji drugih narodnosti lepo in pristrčno vabljeni.

Gabrijela in pripravjalni odbor

A V S T R I J A

DUNAJ

Po krajšem premoru spet lep pozdrav z Dunaja. Počitnice so za večino minile, spet hitimo vsak svojim nalogam naproti. Zdaj pa k dogodkom v naši skupnosti, ki so se zvrstili od zadnjega poročanja.

V nedeljo, 26. aprila, zvečer smo sprejeli pod streho **45 mladih** iz Bohinja, starih med 12 in 17 let. Na ogled Dunaja jih je pripeljal njihov dušni pastir Pavle Uršič. Tri noči so bivali pri nas - fantje v naših prostorih, dekleta pa v prostorih župnije Kristusovega vstajenja. Pri ogledu Dunaja in njegovih znamenitosti sta mlade skoraj vse dni spremljala in vodila Marija in Rudi Riedler. Marija je Bohinjka in je bila obiska svojih rojakov zelo vesela. Pri vodenju

in ogledovanju znamenitosti pa je pomagala še Karmen Fabi.

10. maja so nas obiskali **študentje in študentke Teološke fakultete** iz Ljubljane.

V nedeljo, 17. maja, pa je z našim župnikom **somaševal dr. Ciril Sorč**, ki je bil nekaj dni na Dunaju na ekumenskem simpoziju.

11. junija, na telovo, je bilo spet, kot že leta poprej, **skupno bogoslužje treh župnij** - dveh avstrijskih in slovenske. Slovesno sv. mašo je pred šolo na Embelgasse daroval ob somaševanju treh duhovnih sobratov, g. Johanes Pointner. Slovenci smo sodelovali z dvema prošnjama in petjem med svetim obhajilom. Po maši smo v procesiji in med prepevanjem psalmov krenili proti naši cerkvi, pred katero je bil postavljen oltar. Tu je naš župnik Štekl "prevzel" božjo besedo iz evangelija ter nagovoril vse prisotne. Zapeli smo pesem "Jezus, ti si vinska trta", dobili blagoslov z Najsvetejšim, nato pa v procesiji krenili proti župniji Kristusovega vstajenja. Tam je bil zaključni blagoslov in zahvalna pesem.

Farno žegnanje

V petek, 19. junija, smo s skupnostjo Kristusovega vstajenja slovesno počastili praznik Srca Jezusovega. Zaradi papeževega obiska v Avstriji, ki je bil na Dunaju v nedeljo, 21. 6., smo tokrat svečanost namesto v nedeljo, praznovali v petek, na sam praznik Srca Jezusovega. Slovesnosti se je udeležilo zelo veliko častilcev Srca Jezusovega. Glavni celebrant je bil lanski novomašnik Thomas Berenek, somaševali pa so dekan Walter Mück, Johanes Pointner in naš župnik Anton Štekl.

Slovesnost smo začeli z litanijami Srca Jezusovega in nadaljevali s sveto mašo. Posebnost, še boljše presenečenje, je bil **mešani pevski zbor**, sestavljen iz približno 2/3 Avstrijcev in 1/3 Slovencev. Zbor je prepeval v glavnem slovenske pesmi, ki jih je za to slovesnost izbral naš župnik ter pred tem z zborom vadił petje in slovensko izgovorjavo. Med sveto mašo pa je prevzel taktirko Thill Körber, po rodu Nemeč, glasbenik ter velik simpatizer naše glasbe. Petje je izzvenelo doživeto, polno in ubrano, skratka brez na-

Avstrijsko-slovenski mešani zbor je pel na farni praznik.

pak, kot da bi zbor sestavljali sami Slovenci.

Prireditev je več kot uspela in splela v Kristusovem duhu nove vezi med dvema narodoma.

Prepričana sem, da nas bo pesem tudi v prihodnje povezovala in da bo skupni avstrijsko-slovenski pevski zbor zaživel, deloval in nas ob skupnih slovesnostih plemenitil.

V nedeljo, 28. junija, smo imeli pri maši obisk iz Slovenije. Iz Vogelj pri Šenčurju nam je prepeval kombinirani (otroški, mladinski in odrasli) mešani pevski zbor pod taktirko Ivanke Lipar. V spremstvu so bili tudi starši otrok in prijatelji. Zbor je ubrano prepeval celo mašo, po njej so se obiskovalci zadržali še nekoliko z nami v dvorani, nakar so si želeli ogledati še nekaj dunajskih znamenitosti.

Darja B.

GRADEC

Izlet cerkvenega pevskega zbora

Pomembni stebri vsakega pevskega zbora so skupnost, družabnost in zborovi izleti, ki so kulturnega, izobraževalnega in razvedrilnega značaja.

Tako so o izletu razmišljali tudi naši trije gospodje: p. Martin, p. Janez in g. Kunstek. V nedeljo, 3. maja, smo se z osebnimi avtomobili peljali čez mejo na Koroško. Vseh nas je bilo 22. Dan je bil zelo lep. Prva postaja je bila romarska cerkev Marije v Puščavi. Tam smo imeli tudi kosilo.

Po kosilu smo si ogledali božjepotno cerkev. Pred njo smo opravili majniško pobožnost, potem smo se peljali k sv. Lovrencu na Pohorju in

nato v Ruše. V obeh krajih so zelo lepe in čiste cerkve. Ko smo prišli čez mejo, smo šli v "Buschenschank". To je kmečka točilnica vina. Za prigrizek so prekajene klobase, zaseka in poleg vina kislava voda. Drugega kmetje ne smeje prodajati. Če je vino že prodal, mora lokal zapreti, dokler ne pride novo vino.

Bližal se je čas odhoda. Ko smo hoteli plačati, je bilo rečeno: "JE ŽE VSE PLAČANO": Darovalcem prisrčna hvala. Hvala Bogu, da imamo tako odlične duhovnike in tako marljivega g. Stanka. Naše napake poznajo, a nas kljub temu razveselijo z izletom.

Pevke in pevci so se lepo zahvalili in rekli, da bodo k vajam prihajali "pol"-noštevilo (6 pevcev namesto 12.)

Še enkrat prav lepa hvala za vse.

Zahvala

Ker sem že skoraj dve leti bolan, se vsem, ki mi pomagajo, prav prisrčno zahvaljujem. Vedno mi priskočite na pomoč, kar je izraz bratovske naklonjenosti in ljubezni. Želim, da bi tudi v bodoče bili tako prijazni z bolnimi, trpečimi in vsemi pomoči potrebnimi.

Ernest Artič

LINZ

V maju smo v Linzu, Salzburgu in Freilassingu z litanijami na koncu maše izkazali Majniški kraljici svojo predanost.

Na Gospodov vnebohod je v Zgornji Avstriji običajno prvo sveto obhajilo. Letos je slovenska skupnost imela tri prvoobhajance: **Klausa**

Anton Zore s sinom Ivanom in vnukom Markom

Lesjaka, Markusa Stillerja in Romano Traumüller. Na 7. velikonočno nedeljo je bila pri slovenski maši ponovitev svetega obhajila. Navzoča sta bila Klaus in Markus. Duhovnik jima je ob tem dnevu zaželel, da bi ju Jezus v podobi svetega Rešnjega Telesa spremljal na vseh poteh življenja: v urah radosti in veselja, pa tudi v trenutkih trpljenja in preizkušenj.

V soboto zvečer pred binkoštni so v cerkvi v Kleinmünchnu **prejeli zakrament svete birme Andreas Duhanič, Silke Skala in Daniel Stiller.** Slovenska skupnost želi vsem našim trem birmancem, da bi

Ponovitev prvega svetega obhajila: Marko Stiller in Klaus Lesjak z mamama in dušni pastir Ludvik Počivavšek

prihod Svetega Duha tudi pri njih imel podobni učinek, kot ga je imel nad apostoli, ki so se opogumljeni podali na ceste in ulice ter so začeli neustrašeno oznanjati evangelij vsemu svetu. Pri slovenski maši smo še posebej prosili Svetega Duha, da bi naše birmance obdaril z darom razumnosti in jih vodil skozi mnoge nevarnosti, ki jih bodo srečali na svoji življenjski poti.

Še ena vesela novica iz Linza. Našemu bolniku **Ivanu Zoretu** se zdravstveno stanje, predvsem njegov vid, iz meseca v mesec zboljšuje.

Lep pozdrav, Anton Zore

B E L G I J A

CHARLEROI – MONS – BRUXELLES

Mala kronika:

V domu "LA GRANGE" v Hazinneju je 2. maja v 84. letu starosti v Bogu zaspala **Irena Barath**, por. **Kulcsar**. Več let je preživela v domu, skupaj z možem Istvanom. Pogrebna sv. maša je bila v župnijski cerkvi Saint-Lambert v Laneffeju, pokopana pa je na pokopališču v Hanzinneju. Pokojna Irena se je rodila v Prekmurju 14. maja 1914. Rada je hodila k slovenskim svetim mašam, na romanja in tudi na slovenske prireditve v Gilly-Haiesu. Naj mirno počiva v Bogu, njenemu možu Istvanu in vsem njenim že odraslim otrokom naše sožalje!

Vili Žonta iz Jemappesa

Na svojem domu v Jemappesu je zaradi mrtvouda več let bolehal **Vili Žonta**. Na zdravljenje je šel v bolnišnico Ambroise Pare v Monsu, kjer je 3. maja umrl, star 78 let. Pogrebna sveta maša je bila 6. maja v župnijski cerkvi sv. Martina v Jemappesu. Pokojni Vili se je rodil 4. junija 1920 v Idriji. Dalj časa je užival rudarsko pokojnino. K slovenskim svetim mašam v Quaregonu in Plenu je rad prihajal na svoji slavni "bicikleti". Naj počiva v miru! Vsem žalujemo, še posebej njegovi ženi Mariji Viler ter že odraslim otrokom naše sožalje!

Naknadno sporočamo, da je 21. februarja letos zaradi težke bolezni v bolnišnici Vesale v Montignies-le-Tilleulu **umrla 78-letna Pepca Brunskole**, vd. Pellizzaro. Rodila se je 6. junija 1920 v Ljutomeru. Pogrebna sveta maša je bila v župnijski cerkvi Sacre-Coeur v Gillyju (SART-ALLET), pokopana pa je v Marcinelleu. Pokojna Pepca je bila zelo verna gospa in se je rada udeleževala šmarnic v Pironchampsu in raznih romanj! Naj počiva v miru, njenim odraslim otrokom ter drugim žalujemo naše sožalje!

F R A N C I J A

JUŽNA FRANCIJA

Naši rajni

Marie Antoniette Ipavec (Roquettes pri Toulousu)

V prejšnji številki Naše luči je bila objavljena žalostna vest, da nas je zapustil Jožef Kogoj. Temu bolečemu slovesu se je pridružila nova bridkost.

Na pogrebu g. Kogoja je bil navzoč tudi njegov nečak Anton Ipavec iz Roquettesa pri Toulousu z družino. Ko so se 2. maja vračali domov, so v bližini Cahorsa postali žrtve hude prometne nesreče. Marie Antoniette je v njej izgubila življenje.

Marie Antoniette se je rodila 25. avgusta 1930 v vasi Roquettes v predmestju Toulousa. Leta 1963 se je poročila z Antonom Ipavcem iz Ročinja, ki je kot mnogo drugih rojakov v Franciji iskal boljše razmere

Marija Antoniette Ipavec

za življenje. Prav v ženinem rodnem kraju sta si postavila dom in ustvarila družino. V zakonu sta se jima rodila hči Bernardette in sin Alain.

7. maja se je k slovesu poleg mnogih žalujočih zbralo tudi večje število Antonovih sorodnikov iz Slovenije in nekaj slovenskih rojakov iz Francije. S krajevnim župnikom Bernardom Prostrom sva darovala pogrebno mašo za pokojno, slovenski duhovnik David Taljat pa sem opravil še pogrebni obred na pokopališču.

Vinko Kobale (Vitrolles)

Po dolgi bolezni je ugasnilo življenje našega prijatelja in zvestega člana slovenske skupnosti Vinka Kobaleta iz Vitrollesa.

Vinko je bil rojen 19. januarja 1927 v Selnici ob Dravi. Leta 1948, z 21 leti, je zbežal v tujino in končno pristal v Franciji. Tu je vstopil v tujsko legijo in znova je moral po svetu. Kot poklicni vojak je kar 17 let preživel na bojiščih v Indokini in Alžiriji ter bil leta 1952 v Tonkinu težko ranjen. Leta 1965 se je vrnil v civilno življenje in postal občinski uslužbenec v Vitrollesu.

Vinko Kobale

Leta 1978 se je poročil. S požrtvovalno ženo Roziko sta si v dobrem in hudem delila zadnja leta življenja. Vinkovo življenje je spričo bolezni počasi začelo ugašati in 10. maja letos ga je Bog poklical k sebi.

Poslednjič smo izrazili svojo povezanost z Vinkom, ko smo se 15. maja zbrali k molitvi in slovesu v cerkvi in na pokopališču v Vitrollesu.

Antonija Bulc (Monako)

Antonija Bulc

Šele pred kratkim sem izvedel, da je Bog že pred več meseci sprejel k sebi Antonijo Bulc, roj. Triller. Antonija je bila rojena 12. januarja 1908 na Bledu. Njena življenjska pot je bila dokaj posebna.

Rajna Antonija je bila dobra, poštena in verna žena. Vse te njene kreposti so bile stebri trdne zakonske zveze, ki jo je Bog blagoslavljal celih šest desetletij.

MARSEILLE

Z rojaki smo kar nekaj časa tehtali misel, da bi zadnje srečanje pred počitnicami obhajali nekoliko drugače. Končno smo sprejeli odločitev: dobimo se zadnjo nedeljo v juniju **na domu zakoncev Marije in Ivana Ferjančiča v Pertuisu**.

Prišli smo iz različnih krajev našega širnega območja. Tudi kraj srečanja je bil posrečen, posebej še, da bi se nam lahko pridružili tudi tisti rojaki, ki zaradi oddaljenosti ne morejo prihajati k rednim srečanjem z mašo v Marseille.

Vsak udeleženec bi lahko povedal svoje vtise, vsakega je nagovorilo kaj drugega: čudovito okolje, lepo vreme, posebno doživljanje maše v naravi, veselo petje, iskren pogovor, ponovno srečanje starih znancev in prijateljev. Manjkala ni niti slovenska lipa, ki je posajena na dvorišču Ferjančičevega doma in je že kar velika.

Če bi vprašali mene, pa sem bil posebno vesel, da so se povabilu odzvale tudi nekatere mlade družine, tako da celo otroškega vrveža ni primanjkovalo. Bog nas je obilno obdaril in nas povabil, naj se srečamo z njim nekoliko drugače, kot smo bili do zdaj navajeni.

NICA

Kot ob vsakem obisku rojakov v Nici sem tudi tokrat doživel marsikaj.

Tokrat velja posebej omeniti dogodek, ki smo mu sicer priče leto za letom, a je vsakokrat zgovoren. To je **škofijski dan migrantov**; letos je bil v nedeljo, 14. junija. V cerkvi Marije Pomočnice, v neposredni bližini kapele, kjer imamo slovenske maše, smo se Slovenci zbrali pri slovesnem mašnem bogoslužju skupaj z izseljenskimi skupinami vseh narodov, ki živijo v niški škofiji. Ta raznolika prisotnost je vseskozi nagovarjala po sodelovanju pri maši, ko je bilo slišati petje in molitev v različnih jezikih. Skromno, a iskreno, se je zaslila

Slovenci na škofijskem dnevu migrantov v Nici

tudi slovenska pesem in pri darovanju je skupaj z drugimi v imenu Slovencev prinesla pred oltar simbolični dar naše skupnosti tudi Isabelle Mavri: **podobo Marije iz idrijske čipke**.

Po maši pa smo bili zunaj cerkve deležni tudi postrežbe in pravega kulturnega posladka, saj smo lahko spremljali zanimiv program s petjem in plesom.

Quentin, dobrodošel v občestvu Cerkve!

Po dolgem času smo v Nici znova obhajali krst otroka slovenskih korenin. Božji otrok je postal Quentin Berneau, čigar mati Silva je Slovenka, oče Andréa pa Francoz. Zanimivost tega slavlja je bila, da smo ga obhajali prav na datum v Franciji dokaj spoštovanega dneva: očetovskega praznika (21. junija). No, za družino Berneau pa je bil letošnji 21. junij praznik očetovstva in materinstva, ne samo telesnega, ampak duhovnega, saj sta se odločila, da sina Quentina popeljeta na pot vere.

Krstno slavlje smo obhajali v cerkvi St. Philippe v Nici. Ob odločilnem dogodku Quentinovega življenja smo se zbrali vsi, ki bomo za njegovo dozorevanje v veri odslej posebej odgovorni.

David Taljat

FREYMING - MERLEBACH

Ob prvomajskem prazniku se marsikomu porodi želja za morebitni izlet, obisk svojca, potovanje v domovino, v tem predelu Francije pa se vsakemu rojaku zahoče iti na romanje v Habsterdik, kjer kraljuje **kraljica Slovencev, brezjanska Marija**. Romanje vsem prinese košček doma in brezjanske božje poti.

Letos smo še z večjo željo pohiteli na ta kraj, saj je 1. maja **župnik Kamin praznoval 15 let mašniškega posvečenja**. Molili smo in se zahvalili materi Mariji za milost, da imamo med nami slovenskega duhovnika, ki nas bodri in duhovno vodi.

Pred sv. mašo sta mu za ta duhovniški praznik čestitale Hero Christiane v francoskem in Jožica Curk v slovenskem jeziku. Obe sta se zahvaljevale Bogu za vse dobrote, ki smo jih deležni po župniku Kaminu. Pri sv. maši ga je prisrčno nagovoril tudi župnik Didelan iz Merlebacha, navzoča pa sta bila še g. Silvester Česnik iz Pariza in ga. Pušenjakova, vice konzulka iz Strasbourg.

Po sv. maši smo se zbrali pri skupnem kosilu v prostorih slovenskih misije. Praznovanje smo zaključili z litanijami Matere božje.

Vnebohod je bil za našo skupnost spet velik praznik, saj je ljubljanski

pomožni škof Lojze URAN podelil **zakrament sv. birme** trem slovenskim birmancem: **Tatjani Šinkovec** ter **Marylaine in Philippu Korenu**. Pred sv. mašo v kapeli sv. Jožefa mu je zaželela prisrčno dobrodošlico predsednica slovenske misije. Škof je pri pridigi nagovoril srca birmancev in vzpodbujal številne vernike za božje vrednote in milosti Svetega Duha.

Po sv. maši smo odšli na kosilo s škofom URANOM in msgr. Janezom Puceljem, ki je škofa pospremil od Munchna do Merlebacha. Tudi njegov obisk nam je prinesel veliko veselja.

4. julija sta si obljubila **večno zvestobo** pred Bogom, svojci in prijatelji **Marie-Christine Curk** in Guillaín-Frédéric Daubié. Poročno sv. mašo v vasi Theding je daroval župnik Kamin. Novoporočencema želimo, da bi jima zakrament sv. zakona bil trdni ključ združenih src ljubezni in zvestobe, in vso srečo na skupni poti.

Na za nas že tradicionalni ljudski praznik, v nedeljo, **6. septembra**, bomo sprejeli medse **folklorno skupino Škofja Loka**. Omenjena skupina je bila naš gost že leta 1995. Vse ljubitelje folklornih plesov in vesele zabave lepo vabimo že v soboto, 5. septembra, ob 20. uri v prostore protestantske dvorane v Stiring-Wendelu na koncert, kateremu bo sledil ples. V nedeljo, 6. septembra, pa ne zamudite lepe priložnosti; od 14. ure dalje bo zagotovljen lep program. Pridite, da se razveselite in zaplešete ob poskočnih slovenskih melodijah. Tudi za lačne in žejne želodce bo vsega na razpolago.

Jožica Curk

25 LET BINKOŠTNIH SREČANJ V VADSTENI

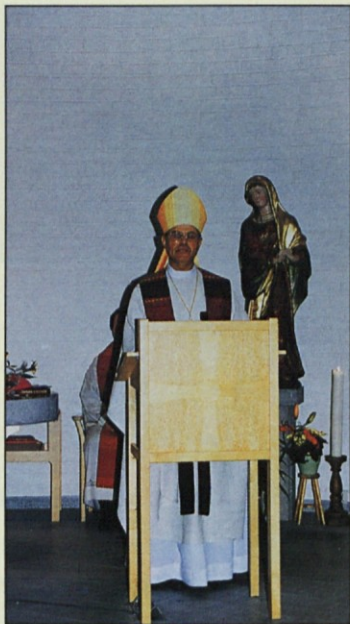
Slovesnost srebrnega jubileja smo začeli s skupno sveto mašo.

Že pred skoraj letom dni me je Zvone Podvinski povabil na binkoštno srečanje v Vadsteno. Povabilo sem z veseljem sprejel. Skupaj s koprskim škofom Metodom Pirihom sva se v četrtek, 28. maja, ob sedmi uri zjutraj odpravila na dolgo popotovanje. Okoli 12. ure sva varno prispela v München, kjer se nama je pridružil še Janez Pucelj. Pot smo nadaljevali z avtomobilom, prenočili v Oberhausnu in se naslednje jutro odpravili proti Danski. Po prijetni vožnji s trajektom smo varno pristali v švedskem mestu Helsingborg. Srce mi je kar nekako poskočilo, prvič sem v Skandinaviji. Daleč od doma, pa vendar prepričan, da bom v teh dneh tudi tu začutil nekaj tiste domačnosti, ki jo znamo živeti Slovenci. Po lepi in mirni vožnji (v Skandinaviji so zelo strogi prometni predpisi) smo

popoldne varno prispeli v Göteborg. Janez nas je kot izkušen voznik (pred tem je tam skoraj mesec dni duhovno "obdeloval" naše rojake) pripeljal točno pred SKM. Komaj smo iztopili iz avtomobila, že se je zaslíhal tisti znani smeh švedskega vandrovcva Zvoneťa, s čimer je potrdil uvodno misel, da bo tudi tu nekaj domačega. Njegov smeh, prisrčen stisk roke in gostoljubni sprejem v majhnih, a lično urejenih prostorih Slovenske katoliške misije.

Zvečer smo bili povabljeni na večerjo k družini Gorjup. Milojka in njen mož Avreljo sta nam obilno pomagala, da smo hitro zapolnili manjkajoče kalorije in se okrepili še za kakšen dan. Prvo presenečenje, ura je bila že čez deseto zvečer, zunaj pa še vse svetlo. Nenavadno za naše

razmere, toda kljub temu smo še pri dnevni svetlobi pustili škofa Metoda, da je lahko prenočil. Mi trije pa smo se odpravili še na obisk k družini Rože in Vinka Tomažiča. Tudi tam smo bili deležni velike gostoljubnosti, toda mi se nismo izkazali; saj smo bili okrepljeni od obiska pri Gorjupovih. Večer je minil v prijetnem klepetu in spoznavanju njihovih življenjskih zgodb. Življenje vsakega posameznika je zares velik zaklad, ki je prevečkrat zaklenjen pred drugimi ali pa mu ne znamo prisluhiniti. Ta življenjska izkustva nas zagotovo lahko obogatijo, samo oči je treba odpreti. Ura je bila že po polnoči, zato sva z Zvonetom (Janeza sva pustila pri Tomažičevih, kjer je prenočil) hitro sedla v avto in se odpeljala na nočni ogled Göteborga. Iz avta sem vsaj malo videl njegove znamenit-

Škof msgr. Metod Pirih je navzoče pozval, naj ostanejo zvesti bogu, narodu in domovini.

tosti, in že je bilo tu novo jutro. Pred nami so bile nove naloge - priprava na sprejem gostov, ki se bodo iz Vadstene vrnili na SKM in tam tudi prespali. Kljub obilici dela, ki ga je imel z nami in s pripravami na srečanje v Vadsteni, je Zvone še kar ostajal tisti pravi Zvonček, s svojim smehom in dobro voljo, pa čeprav se mi zdi, da mu je včasih kakšna lučka že pregorevala. Pa nič

zato, saj pravijo, da je prvih sto let najtežje, potem pa že gre.

Pod večer pa smo se odpravili proti severu, v 250 km oddaljeno Vadsteno. Spet smo lahko odkrili del lepote, ki jo skriva švedska dežela. Prespali smo pri sestrah sv. Brigite. Ker je to še severneje od Göteborga, je dan še daljši, zato sem kar težko zaspal ob misli, da je zunaj še tako svetlo. Naslednji dan se je začelo praznovanje. Takoj po zajtrku sem že srečal znane obraze (Roža, Vinko, Janez, Milojka, Aurelio...). Najbolj vneti člani slovenske skupnosti so hiteli s pripravljanjem velike hokejske dvorane, ki bo zvečer gostila veliko slovensko skupnost. Tu sem znova opazil, kako pomembno je, da so v vsaki skupnosti posamezniki, ki žrtvujejo nekaj več kot drugi. To so tisti, na katere se lahko nasloniš, se pogovoriš, nanje računaš in veš, da bo stvar narejena tako, kot je treba.

Pred samostan sester sv. Brigite so medtem začeli prihajati gostje iz domovine (komorni mešani PZ Hozana iz Radovljice z župnikom Jožetom Drolcem, ansambel Toplišek iz Rogaške Slatine ter g. Boštjan Kocmur, predsednik društva Slovenija v svetu) in prvi Slovenci,

Duhovnik Zvone Podvinski je spregovoril o pomenu srebrnega srečanja Slovencev v Vadsteni.

razseljeni po skoraj vsej prostrani Švedski.

Ob dvanajsti uri se je v cerkvi pri sestrah sv. Brigite začelo praznovanje srebrnega jubileja binkoštnih srečanj Slovencev v Vadsteni ob drugem največjem jezeru Vattern. To je zagotovo središče krščanske duhovnosti na Švedskem. Leta 1974 so se Slovenci prvič zbrali skupaj s

Cerkev je bila polna slovenskih romarjev iz Švedske in domovine.

Po maši smo se v procesiji odpravili v gotsko cerkev, v kateri so relikvije sv. Brigite.

Letošnji birmanci so prejeli potrditev svoje vere.

Po sveti maši je bilo pri sestrah na vrtu zelo veselo.

svojim dušnim pastirjem, p. Janezom Sodjo. Tako se je to srečanje začelo na kraju, kjer še živi duh sv. Brigite, saj se njene hčere trudijo biti ljubeznivo Jezusovo srce, ki je odprto za vse ljudi. Glede na današnje razkristjanjeno družbeno zavest na Švedskem, to duhovno središče daje poseben duhovni utrip, ki odgovarja današnjemu zmaterializiranemu svetu. Tudi Slovenci na Švedskem so deležni tega duhovnega utripa, ko vsako leto poromajo na ta milostni kraj. Kako globoko so Slovenci povezani z Vadsteno, kažejo tudi besede prednice samostana sv. Brigite, ki je leta 1996 rekla, da si preprosto ne zna več predstavljati binkošti v Vadstenu brez Slovencev. To je vsekakor priznanje za vse vas, ki živite v tej skandinavski deželi. Ta pečat pa ni samo duhoven. 18. maja 1997 so v zahvalo in prošnjo, da bi se še naprej srečevali pri vadstenskih izvirih duhovne moči, posadili in blagoslovili slovensko lipo. Ta naj jih spominja in opominja, da še naprej ostajajo zapisani slovenskemu narodu, molijo Boga v materinem jeziku in to svojo zavest prenašajo na mlajše rodove. Ali kakor je zapisal njihov dušni pastir Zvone: "Naj bo danes in vselej ta lipa nema priča slovenske vernosti in

zvestobe Bogu in Mariji. Naj bo nema priča slovenske vernosti in narodovega ponosa." Ob tokratni slovesnosti pa je bila ob lipi postavljena še spominska ploščica, ki bo s pisano besedo nagovarjala vse mimoidoče: "Tukaj je hodil slovenski človek, ki je ostajal zvest svojemu Bogu, narodu in domovini."

Blagoslov slovenske lipe

Napis ob slovenski lipi

Slovesno sv. mašo je ob somaševanju duhovnikov Janeza Puclja, Jožka Bucika, Jožeta Drolca, Alojzija Kostanjška in Zvoneta Podvinskega vodil koprski škof Metod Pirih. Ta je prvič v zgodovini srečanj v Vadstenu štirim mladim (Wenche-Veroniki, Janiju Grosu ter Suzani in Simoni Macuh) podelil zakrament svete birme in jih s tem potrdil v veri. To pa je obenem tudi potrditev v veri vse slovenske skupnosti na Švedskem. Škof je v nagovoru poudaril pomen tega dejanja, ki naj vsem rojakom da moč, da bodo ostajali pokončni sredi tujega sveta.

Po sv. maši in birmi smo v procesiji poromali še v bližnjo starodavno protestantsko gotsko cerkev, kjer so relikvije sv. Brigite. Po slovesno zapetih litanijah smo se odpravili na vrt k sestram, ki so nas že težko čakale. Sledil je čas veselega druženja, pogovorov, kar dobro smo se tudi podkrepili, da smo lažje dočakali večerno srečanje v bližnji hokejski dvorani.

Tamkajšnje srečanje smo, tako kot se spodobi, najprej začeli s kulturnim programom, sledilo je več nagovorov. Najprej je spregovoril Zvone Podvinski, ki mu je v duhovno oskrbo zaupana slovenska skupnost v tem delu Skandinavije.

Le kdo na Švedskem jih ne pozna!

Bil je vesel in obenem hvaležen za vso prehojeno pot, ki jo je smel prehoditi skupaj z njimi. Na kratko je predstavil vse prejšnje duhovne voditelje in se zahvalil vsem, ki kakorkoli pripomorejo, da ta slovenska diaspora ostaja dejavna. Sledil je še nagovor koprskega škofa Metoda Piriha, zbrane pa je opogumil tudi škof Hubertus Brandenburg iz Stockholma, ki je Slovencem zelo naklonjen. Slišali smo še pozdrave predstavnikov slovenske države (ambasadorka Benčinova, državna sekretarka Mihaela Logar) ter predsednika društva Slovenija v svetu Boštjana Kocmurja; on je imel na skrbi prihod vseh gostov iz domovine. Sledili so še govori

nekaterih predstavnikov slovenskih društev in drugih članov slovenske skupnosti na Švedskem. Ob koncu uvodnega dela so najzaslužnejši prejeli spominske plakete, ki jih bodo spominjale, kako močno in toplo bije slovensko srce tudi v tem mrzlem delu Evrope.

Drugi del je bil namenjen sproščnemu razpoloženju, za katerega je poskrbel ansambel Toplišek iz Rogoške Slatine. Vmes so prepevali še člani komornega mešanega PZ Hozana iz Radovljice, ki so nas duhovno obogatili že s svojim petjem med slovesno sveto mašo. V tem času sem spregovoril s kar nekaj Slovenci s Švedske. Vsi so, vsak po svoje, odkrivali lepote in težave, s katerimi je oblikovan njihov življenjski vsakdanjik. Hvala vam, lahko ste ponosni nase, na svojo držo, obenem pa tudi veseli, ker imate v svoji sredi Zvoneta, ki premore veliko življenjske radosti in jo zna darovati tudi drugim.

Naslednji dan smo se vrnili v Göteborg, kjer smo imeli sveto mašo skupaj s tamkajšnjimi švedskimi verniki. Po maši pa smo se v slovo srečali še s člani Misijskega pastoralnega sveta. Pri tem srečanju bi rad pohvali zlasti pridne kuha-

Sestre sv. Brigite imajo rade slovensko skupnost.

rice, ki so nam še zadnjič izkazale svojo gostoljubnost z okusno pripravljanim kosilom. Tako smo se polni bogatih vtisov odpravili na dolgo pot proti domu, na tisti košček zemlje, ki sem ga podoživljal tudi na tem delu severne Evrope. Lahko zatrdim, in to sem mnogim doma tudi že povedal, da sem med vami doživel tisto domačnost, ki je značilna za naš narod. Mogoče je te bilo še nekaj več kot doma, kajti v domovini smo na to že kar malo pozabili. Hvala vam za vse. Bilo je lepo, in če Bog da, še kdaj na svidenje, če ne na Švedskem, pa v domovini.

Ljubo Bekš

Takole pa smo se zavrteli v hokejski dvorani. Bilo je zares veselo.

Še zadnji posnetek v slovo od članov misijskega pastoralnega sveta

PARIZ

Cirkus prihaja

Društvo Slovencev v Parizu je v nedeljo, 17. maja, gostilo LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR, ki je nastopilo s predstavo PRIHAJA CIRKUS. Predsednica Društva Slovencev v Parizu Eva Sutlič je že dolgo obljubljala, da bo prišel med nas slovenski lutkovni cirkus. Končno je napočil dan, ko smo se po sveti maši vsi skupaj zbrali v slovenski dvorani v Châtillonu. Bilo nas je kar veliko, saj smo stari, mladi in otroci nestrpnost pričakovali slovenske lutke. V dvorani je bilo tiho pričakovanje, ko se je zavesa odprla. Pred našimi očmi so se vrstile razne lutkovne norčije in resnosti. Besede in slike so bile preproste, a jasne za vse. Marsikatero oko se je zasvetilo, ko so nam lutke povedale stvari iz našega vsakdanjega življenja. V smehu je lahko vsak slišal kaj praktičnega za uresničitev v svojem življenju.

Srečanje v Chateaurouxju (Indre)

Kot vsako leto smo se na binkoštni (risalski) ponedeljek zbrali v Chateaurouxju k slovenski maši. Pred njo je Silvester Česnik spovedoval in tako ljudi pripravil na sveto mašo. Okrog oltarja se je zbralo kar lepo število Slovencev in z ubranimi glasovi pelo slovenske pesmi. Vsa zasluga pa gre Mariji Gerič, saj vsako leto to binkoštno srečanje lepo pripravi. Med pridigo je g. Silvester povedal, da se kultura človeka riše in piše v taki obliki, kot je zvestoba narodu in Cerkvi vsakega izmed nas. Ne moremo dati več, kot imamo v sebi in svoji zavesti. Prav

bi bilo, da se vsak zaveda, kaj je in kaj mora narediti, da bi vse vrednote slovenskega naroda začel živeti tudi v tujini. Pri petju je lepo pomagala tudi Marija Škrlič iz Pariza. Njena navzočnost je pričevala, da je povezanost Slovencev v Franciji odvisna od vsakega izmed nas. Čim več se bomo dajali drugim, bolje bomo povezani. Po sveti maši smo bili povabljeni na dobro kosilo v Le Poinconnet k Jožefu in Veroni Gerič.

Zaključek veroučnega in šolskega leta

Pariz, 21. junija 1998

“Človek v življenju vedno nekaj pričakuje,” je bilo geslo kratke prireditve ob sklepu veroučnega in šolskega leta na slovenski župniji v Parizu.

Tudi to popoldne, na nedeljo svetega Alojzija, zavetnika mladine, smo vsi nekaj pričakovali. Ko smo vprašali otroke, kaj najbolj pričakujejo, je bil enoglasen odgovor: “Čakamo na počitnice!” Najprej se je vsa skupnost zbrala pri zahvalni sveti maši, ki jo je daroval in lepo oblikoval naš dolgoletni skrbnik “svetih skrivnosti”, msgr Čretnik. Poudaril je, kako potrebno je, da se v mladih letih naučimo prav živeti. Potem smo se preselili v lepo pripravljeno dvorano župnijskega doma, kjer smo prisluhnili vsem našim učencem.

O materinem jeziku nam je spregovoril naš vrlji pevovodja, dr. Janez Zorc. “Vse lahko delimo z vsem človeštvom, samo naše bogastvo pa je jezik materni, slovenska beseda, ki ima sicer malo govorcev, a je vendar tako bogat,” je zatrjeval. Za njim so nestrpnost čakali na vrsto najmlajši učenci, ki so s francoskim naglasom gladko po slovensko reciti-

rali ter nas vse popeljali v čase, “ko smo bili še majhni, veseli in več barti k’tero pesem prepevali”.

Za zaključek smo slišali še kratko zgodnico našega redoljuba in kmalu blaženega škofa A. M. Slomška z naslovom Odmev v gozdu.

Začetek šole in verouka

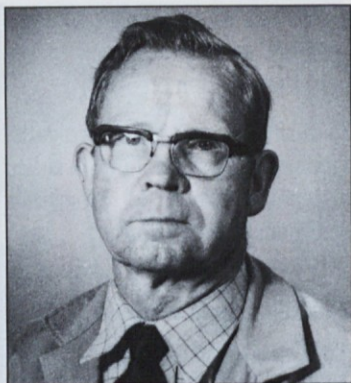
Šola in verouk se bosta začela v nedeljo, 6. 9. 1998. Vse starše otrok in mladine naprošamo, da bi se bolj zavedali pomembnosti obojega za vzgojo otrok. Človek, ki vidi samo svoj nos, ne vidi daleč! Vse slovensko zavedne družine vabimo, da vpišejo svoje otroke k verouku in v šolo! Hvala vsem!

CHILLEURS-AUX-BOIS (LOIRET)

Skupna maša bo na prvo nedeljo v oktobru, 4. 10. 1998, ob pol enajstih dopoldne. Eno uro pred sveto mašo bo priložnost za zakrament sprave. Sveto mašo bomo imeli skupaj s Francozi, ker bo njihov župnik na drugih župnijah.

Ivan Gerič (1912-1998)

27. maja 1998 smo k večnemu počitku položili Ivana Geriča, doma iz Hotize v Prekmurju. 13. aprila 1912 se je rodil očetu Matiju in Ani, rojeni Horvat; krščen je bil v župniji Dolnja Lendava. V Francijo je prišel leta 1931 in se takoj zaposlil v Montierchaumeu. Poročil se je 19. junija 1934 z Margarito Smej iz Beltinec. Skupaj sta delala za dobro družine, saj se je v njihovem zakonu rodil sin Ivan Bernard. Njunjo življenje je bilo zgled sinu in tudi francoskim ljudem. Redno sta hodila na sloven-

Ivan Gerič

sko skupno srečanje v Chateauroux. Pokopal ga je župnik iz THENAYJA.

Ženi Margeriti in sinu Ivanu Bernardi izrekamo globoko sožalje.

Rudolf Peterka (1918-1998)

5. junija je prišla vest iz Villemoisson sur Orgeja, da je v bolnišnici v Georges-Clemenceau umrl gospod Rudolf Peterka. Pokojni se je rodil v Krajni v Prekmurju, očetu Matiju in materi Uršuli Senica. Po drugi svetovni vojni je nekaj let živel v Nemčiji, od koder ga je kmalu življenjska pot zanesla v Francijo, kjer je srečal Katarino Jeneš in se leta 1951 z njo poročil. Njuno skupno življenje je bilo vsem v zgled. Vsem sta skušala pomagati. Po letu 1960 sta se preselila v okolico Pariza in si kupila hišico z vrtom v Villemoissons sur Orge. Ta kraj je od Pariza oddaljen okoli 30 kilometrov, a sta kljub temu hodila skoraj vsako nedeljo k sveti maši. Pri nakupu novega slovenskega doma v Chatillonu sta pridno pomagal. Rudi je s svojimi rokami pomagal obnavljati slovenski dom. Vedno je bil dobre volje in se po prekmursko izrazil v globini svoje preproste narave. Veliko slovenskih in francoskih prijateljev je ob pogrebu pričalo, kdo

je bil gospod Rudolf. Pogrebno mašo sta opravila Silvester Česnik in prelat Ignacij Čretnik. Pokopali smo ga na pokopališču svetega Jožefa v Villemoissonsu v družinskem grobu. Slovenci bomo Rudolfa ohranili v najlepšem spominu. Bog naj mu bo plačnik za vse, kar je v življenju dobrega storil. Njegovi ženi Katarini, drugim svojcem in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

Philippe Perenič (1970-1998)

Gospod prihaja in pobira zrna, da daje drugim upanje v življenju. V takem duhu in okoliščinah je umrl v Gospodu g. Philippe Perenič. Rodil se je v Parizu pred 28 leti očetu Francu in materi Mariji Martinez. Philippe je bil edini otrok v družini. Starši in sorodstvo so ga imeli zelo radi, ker je bil vesele in zdrave narave in je vsakemu znal vlitati veselje do življenja. Zahrbtna bolezen ga je več let mučila. Prejel je zakrament sprave in sveto maziljenje. Dobro se je zavedal, da mu samo vera lahko da moč pri prenašanju bolečin. Gospod ga je poklical k sebi 15. junija v Créteilu. Pokopan je bil v skupnem grobu na clamartskem pokopališču. Pri pogrebni maši je bilo veliko slovenskih in španskih prijateljev. Namesto cvetja na grob so starši darovali za koprsko škofijo. Ta lepa navada se že lepo uveljavlja med nami za vsak pogreb. Škof Metod Pirih se je staršem v imenu svoje škofije lepo zahvalil. Tudi med pogrebom lahko darujemo za dobre namene.

Staršem, Francu in Mariji, staremu očetu, stricem in tetam v Franciji, v Sloveniji in v Španiji ter bratrancem in sestričnam izrekamo naše globoko sožalje.

Franc Gutmaher 1934-1998

Naše življenje je kratko in negotovo, ne vemo ne ure ne dneva, kot pravi Sveto pismo, ni vrstnega reda za poslednje dejanje človeškega življenja. To stvarnost smrti smo spet začutili ob izgubi in pogrebu Franca Gutmaherja. Rojen je bil 14. 2. 1934 v družini treh otrok očetu Francu in materi Mariji Meglič v Mariboru. Mama mu je umrla, ko je imel štiri leta. Oče Franc ga je po ženini smrti vzgajal v dobrega in zavednega Slovence, človeka, zvestega svojim načelom, ki mu jih je dal oče in vzgojitelj. Leta 1954 se je v Mariboru poročil z Margerito Pavlic in imel dva sina: Bojana in Darka. Leta 1958 sta s sinovoma prišla v Francijo in se naselila v PITHIVIERU. Pridno sta delala, vzgajala svoja otroka in s skromnim dohodkom zgradila lepi dom. Pokojni Franc je bil dober pevec in je pri vseh slovenskih srečanjih v Chilleursaux-Boisu rad prepeval slovenske pesmi. Njegova žena Marjeta mu je ostala zvesta v vseh težavah in bolniških pregledih. Dneve in dneve je hodila v bolnišnico na obisk in mu potrpežljivostjo stregla do njegove smrti 12. 7. 1998. Pogreb je bil v do-

Franc Gutmaher

mači cerkvi sv. Salomona in sv. Gregorja v Pithiviersu. Pogrebno mašo je vodil domači župnik, somaševal in pridigal pa je Silvester Česnik.

Ženi Margeriti, sinovoma in vnukom, sorodnikom v Nemčiji, Avstriji in v Sloveniji želi slovenska katoliška misija iz Francije globoko sožalje.

MÉRICOURT

Posvetitev nove cerkve sv. Barbare

V čudovitem vremenu in ob toplem soncu smo se v nedeljo, 17. maja, zbrali pri novi cerkvi svete Barbare v Méricourtu, ki jo je posvetil araški škof Henri Derouet. Dobrotniki treh narodnosti, Francozi, Poljaki in Slovenci, so postavili cerkev z navdušenjem in v zavesti, da bo vsem skupno zavetišče in blagoslov za vsakdanje življenje. Slovensko versko občestvo je podarilo novi cerkvi bakreno krstno posodo s podstavkom, ki sta ju pri darovanju prinesla k oltarju Feliks Gašparič in njegova hčerka Kristina. Mlad Francoz je za njima prinesel ciborij, ki ga je slovensko občestvo podarilo novi cerkvi. To je bil res dan, ki ga je naredil Gospod!

Prvo obhajilo in krsti

Na binkoštno nedeljo smo se zbrali v kapeli svete Barbare v Méricourtu, da bi častili Svetega Duha, ki je začetnik vse ljubezni in zakramentalnega življenja. Že v soboto sva z g. Jeanom pripravila kapelo in jo okrasila s cvetjem in zelenjem. Vsa lepa nas je v nedeljo sprejela v lepem številu, saj smo na sam dan prihoda Svetega Duha imeli tudi **tri krste in prvo sveto obhajilo osmih**

otrok. Na vhodnih vratih je g. Silvester Česnik sprejel v imenu župnijskega občastva tri otroke, ki so jih starši prinesli, da bi sprejeli sveti krst. Vsi navzoči so za duhovnikom naredili na čela treh otrok znamenje križa kot simbol večne pripadnosti Kristusu. Po pridigi so bili krščeni **Mégane Coget, Laetitia Galliano in Klement Jagodinski.** Med obhajilom pa je 8 otrok sprejelo prvokrat v svojem življenju njega, ki je naše večno življenje. Za vso pripravo otrok se moram zahvaliti Milki, ki že leta in leta poučuje verouk slovenske otroke v Méricourtu. Tudi Francu Razložniku gre velika zahvala za dobro pripravljeno petje in izbiro slovenskih pesmi pri liturgičnih opravilih. Hvala tudi g. Jeanu, da se tako lepo udejstvuje pri vseh pripravah za razne praznike v vseh slovenskih občestvih v Franciji, in to kljub temu, da je Francoz.

Uredil Silvester Česnik

H R V A Š K A

ZAGREB

Romali smo na Svete Višarje

Slavica Horjak, voditeljica duhovne sekcije Antona Martina Slomška in članica upravnega odbora društva, je 21. junija praznovala osemdeseti rojstni dan; zaradi bolezni ga ni mogla praznovati v Slovenskem domu. Zato zdaj toliko bolj prisrčna zahvala za njeno vsestransko delo v

Slovenskem domu. Želimo ji predvsem zdravja, da bi se še dolgo lahko srečevali v Slovenskem domu.

Letos smo se na romanje odpravili na **Svete Višarje**, saj tudi za hrvaške državljane zadošča osebna izkaznica za vstop v Italijo. V petek, 26. junija, je 49 romarjev prineslo v avtobus 3432 križev (beri let); kar 30 jih je bilo starejših od 70 let. Škoda, da nam ni uspelo nekaj tega bremena pustiti na Višarjah, tako kot so včasih romarji tam odlagali višarska polena. Vsi romarji so pokazali veliko mero srčnosti, saj se noben ni ustrašil vožnje z žičnico, ki nas je varno popeljala 1789 m visoko. Sv. Višarje so ena izmed najvišjih romarskih poti v Evropi, tu je stičišče Slovanov, Romanov in Germanov. Zato višarska Marija nosi ime: Kraljica Evrope. Na Višarjah smo bili takoj poplačani s čudovitim razgledom. V soboto in nedeljo pride na Sv. Višarje veliko romarjev. Pri sv. maši ob 12. uri so bili tudi birmanci iz Horjula, ki so poskrbeli, da se je povprečna starost znižala. Veselja in sreče pa v naši skupini ni bilo nič manj kot v njihovi, saj je bila večina naših romarjev prvič na Višarjah. Dokaj pozno se jim je izpolnila mladostna želja poromati na kraj, ki je še vedno, kar zadeva števila romarjev, slovenska božja pot.

Tudi to romanje je potekalo tako, kot bi nekdo sproti odstranjeval vse težave, skrbel za lepo vreme. Božja pomoč spremlja tudi drugo dejavnost duhovne sekcije Antona Martina Slomška. Zato smo se toliko bolj razveselili novice, da je škof Slomšek postal prvi slovenski svetnik.

M. K.

K A N A D A

Med Slovenci v Torontu

Bela žena smrt se čedalje pogosteje oglašča pri torontskih rojakih ter jih pobira; skoraj ni tedna, da ne bi bilo enega pogreba v eni od dveh slovenskih cerkva v Torontu. Tako je Bog poklical k sebi znane župljane, ki so veliko delali in pomagali pri gradnji obeh župnij: Janeza Pahulje, Staneta Ulčarja, Jurija Sušnika, Jerneja Kramarja, Franka Garbasa, Martina Slapničarja, Milana Jakliča, Franca Mehleta, Antona Adamiča in mnogo drugih, med njimi tudi duhovnika Jožeta Cvelbarja in Karla Wolbanga, ki sta dolga leta delovala v ZDA.

Pri slovenski šoli so bile spremembe. Novi ravnatelj B. Potočnik, dobitnik Tischlerjeve nagrade v letu 1995, skuša izboljšati raven sobotne šole in njen program, zato je navezal stike z novo državno sekretarko Mihaelo Logar v Ljubljani.

Kaplan pri župniji Brezmadežne je v novembru praznoval zlato mašo, župnijski odbor mu je pripravil lepo slavje v dvorani po sv. maši, ki jo je daroval zlatomašnik. Dolga leta je bil župnik pri Mariji Pomagaj v mestu ter ravnatelj tamkajšne šole, ta pa na veliko žalost tamkajšnjih župljanov ne obstoja več. Takšna je pač usoda etničnih župnij po svetu, če se rojaki ne zanimajo za delo v župniji. Slovensko župnijo v Winnipegu so zaprli, tako je župnik Tone Ovtar prišel k nam za kaplana namesto Pavleta Novaka, ki je odšel v Ljubljano. **V župniji Brezmadežne** je še nekaj zvestih laikov,

ki se trudijo, da bi ohranili slovensko tradicijo tudi v tujini.

Jezuit Tomaž Podobnik iz Ljubljane je dvakrat obiskal Toronto, prvokrat je v juniju poročil svojega nečaka, v septembru pa je vodil vsakoletno **romanje v Midland**, kjer imamo Slovenci spominski križ za pomorjene domobrance že od leta 1975. Tudi tega romanja in proslave pri križu se je udeležilo prek 1000 ljudi, med njimi tudi nekaj gostov iz Slovenije. Na nedeljo, 18. januarja 1998, je završalo med torontskimi Slovenci, saj je papež imenoval 22 novih kardinalov in med njimi tudi našega nadškofa **dr. A. Ambožiča**. To je bil zgodovinski dan ne samo za nas v Torontu, ampak tudi za Slovenijo, saj je to drugi slovenski kardinal v 1400-letni zgodovini našega naroda.

Vsakoletni slovenski dan, ki ga prireja slov. kan. svet že 39 let, je tudi letos s sodelovanjem letoviškega odbora lepo uspel. Glavni maševalec je bil novi kardinal dr. Ambrožič, glavni govornik pa profesor dr. Edi Gobetz iz Clevelanda. Po kosilu je bil bogat program ob Baragovem domu, kjer so lansko jesen prenovili prostor za nastope.

Na programu so bili domači zbori, folklorne skupine, recitacije in govori predsednikov raznih društev. Društvo Slovenija v svetu iz Ljubljani je pod vodstvom Boštjana Kocmurja dobro pripravilo program za naše maturante in maturantke v letu 1998.

B. P.

N E M Č I J A

BERLIN

Majski koncert portoroškega pevskega zbora

Od 8. do 10. maja je pri nas gostoval portoroški pevski zbor, ki ga vodi prof. dr. Mirko Slosar.

Zbor je pel čudovito slovensko mašo ob spremljavi orgel našega organista Viktorija Viktorina. Maša in koncert portoroškega zbora je bila ena sama hvalnica Bogu, materi Mariji in zahvala vsem dobrim ljudem.

(Frankfurt) Skupina romarjev v Lurdu

Po koncertu je Dare Brezavšček v vlogi Martina Krpana navdušil tako mladih kot odrasle. Za to priložnost je sam izdelal kobilico, kij in klubuk. Kot vemo, je Martin Krpan tovoril sol. Tudi k nam jo je "prišvercal", pravo sečoveljsko sol, in vsak jo je dobil vsaj prgišče. Njegov nastop je bila obogatitev odličnega koncerta in sprostitvev ter uvod v prijetno srečanje, ki se je zavleklo pozno v noč.

Binkošti

V soboto, 30. maja, so v Berlin prispeli: zborček Toneta Finka in ansambel Petra Finka iz Dolenjskih Toplic. Zvečer smo imeli skupaj z Nemci in Filipinci skupno mašo, to pa zato, ker so Filipinci praznovali 100 let samostojnosti. S Filipinci v Berlinu smo v dobrih odnosih, saj je tudi naš odličen organist Viktor Viktorino doma s Filipinov. Po maši je pripravil enourni orgelski koncert v nabito polni cerkvi. Tako smo skupaj praznovali ta lepi filipinski praznik.

Binkoštna nedelja pa je bila v znamenju Slovencev.

Ob 15. uri smo se zbrali pri maši, pri kateri je pel zbor prof. Toneta Finka. Glavna misel binkoštnega srečanja je bila: "Znati živeti drug z drugim z navdihom Svetega Duha." Po maši so na dvorišču v veliko veselje prisotnih lepo prepevali pevci iz zbora, pritegnili pa so tudi drugi. V dvorani je plesalce zabaval ansambel Petra Finka z odlično pevko Jožico.

Tudi tokrat je bilo opaziti veliko mladih, ki so na poseben način dali pečat prazniku, z novim upanjem, da je prav, da se zbiramo in praznujemo. Vse je potekalo v odličnem razpoloženju pod vodstvom družine

Rudija Finka, ki ji je uspelo pridobiti veliko dobrih in prizadevnih sodelavcev.

Na binkoštni ponedeljek so nas z obiskom prijetno presenetili pevski zbor iz Ljubečne, ki ga je pripeljal Milan Breclj, župnik Lojze Kostanjšek, oktet Petrol in Kvintet Dori. Vračali so se z gostovanja na Švedskem in so se spotoma oglasili pri nas. Zelo smo se jih razveselili.

Zaključek veroučnega in šolskega leta

V soboto, 20. junija, ob 19. uri smo imeli slovesno sv. mašo, med katero je igrala naša glasbena skupina Druga generacija. Pri tej maši so otroci, ki hodijo k verouku, **izpovedali vero in prejeli spričevala.**

Po maši smo v veliki dvorani prisluhnili čudovitemu koncertu ene najboljših godb na pihala na svetu, Pihalnemu orkestru železarjev Ravne. Zelo smo bili počaščeni, da so se na svoji poti po Nemčiji oglasili v naši župniji.

Po koncertu, pripravili so ga mladi iz slovenske župnije: Sonja Pukmeister in njena prijateljica Karmen, Bojan Simončič, Robert in Klavdija Žabkar, Štefan Seličanec in njegova družina, se je ustvarilo čudovito ozračje. Nekaj članov orkestra je vzelo v roke svoje instrumente in sestavilo kvintet, ki je do jutra zabaval občinstvo.

Hoffest - praznik na dvorišču

Zadnjo nedeljo v juniju smo imeli spet mašo skupaj z nemško župnijo, pri kateri je pel zbor slovenske župnije in otroci iz otroškega vrtca, ki spada v župnijo sv. Elizabete. Poudarek je bil na prijateljstvu z

Bogom in med vsemi narodi, kar so s svojimi kretnjami med petjem prikazovali otroci. V takšnem razpoloženju smo se skupaj odpravili na dvorišče, kjer se je začelo tradicionalno skupno rajejanje, imenovano Hoffest - praznik na dvorišču. Najprej so s svojim programom nastopili otroci iz vrtca, ki so peli stare berlinske pesmi. Potem je z lajno nastopila znana berlinska lajnarica v narodni noši, na koncu pa so prevzeli program Slovenci: naš ansambel Druga generacija in tri plesne skupine slovenske folklorne društva e. V. Slovenija Berlin. Nastopili so otroci, mladina in starejši plesalci. Ljudje so bili zelo navdušeni, ne samo Slovenci, tudi Nemci in drugi so občudovali prelepo slovensko narodno nošo in plese različnih slovenskih pokrajin.

M. M.

FRANKFURT

Frankfurtska slovenska župnija je 17. maja **poromala v Maria Sternbach** pri Ilbenstadtu, kjer smo imeli sveto mašo in majniško pobožnost s petimi litanijami. V lepem majniškem vremenu je bila pešpot ob molitvi różnega venca kratka. Za lepo petje pri maši in litanijah je spremljavo na harmonij poskrbel župnik iz Ilbenstadta Vinko Kraljič. Tudi srečanje po pobožnosti v Ilbenstadtu je pripomoglo k povezavi različnih delov slovenske župnije v skupnost. Ob tej priložnosti so se urejale še zadnje stvari za romanje v Lurd, kamor smo šli Slovenci iz Stuttgarta, Reutlingena, Mannheim in Frankfurta od 21. do 24. maja. Zaradi smrti v družini se romanja ni mogel udeležiti frankfurtski župnik, zato je vodstvo avtobusa iz Frankfurta prevzel jezuitski bogoslovec

Franc Bertolini. Naporni, a lepi dnevi potovanja in bivanja v Lurdu so hitro minili.

Binkoštna sobota je k mednarodni maši v Kaiserdom v Frankfurtu zbrala veliko število ljudi tujejezičnih župnij iz limburške škofije, predvsem seveda iz Frankfurta. Somaševanje je ob mestnem dekanu in duhovnikih teh župnij vodil limburški škof Franc Kamphaus. Njegova želja je, da bi binkoštno srečanje tujejezičnih župnij postalo tradicionalno, saj Frankfurt postaja čedalje bolj ne samo finančno središče Evrope, ampak tudi sveta. V njem živi 30 % tujcev iz vseh koncev sveta. To je bilo zlasti vidno pri molitvi prošenj za vse potrebe, saj so poleg skoraj vseh evropskih jezikov, tudi slovenskega, slišali glasovi prošenj v enem od afriških in azijskih jezikih. Tudi darovajska procesija, v kateri so bili mnogi v narodnih nošah, je kazala na raznolikost Cerkve v Frankfurtu, vsi pa so prinesli k oltarju kruh, pripravljen in pečen tako, kot ga pečejo pri posameznih narodih.

Včasih je težko dobiti prostor za kakšno prireditev ali srečanje; čeprav smo ga iskali in ga hoteli rezervirati že v januarju, je bil čas okrog kresa oz. dneva državnosti že zaseden. Tako smo se skupaj s Slovenci iz Mannheima in okolice **zbrali k maši za domovino** že v nedeljo, 7. junija, v Maria Einsiedel pri Gernsheimu. Za to srečanje nam tudi letos vreme ni bilo naklonjeno, kljub temu pa se nas je zbralo več kot sto tako pri maši, pri kateri se nam je pridružil konzul Republike Slovenije iz Bonna, kakor kasneje pri skupnem kosilu ob mesu na žaru in pecivu. Seveda tudi pijače ni manjkalo; pa še godec je raztegnil

meh. Dobiček od srečanja, smo namenili Slovenski Karitas **za potrebe** prizadetih ob spomladanskem potresu v **Posočju** in bohinjskem kotu.

Nekaj dni kasneje je bil tu že **praznik Rešnjega Telesa in Krvi**. Letos se je naša župnija udeležila praznične maše in procesije v Ilbenstadtu. Za razliko od Frankfurta, kjer je samo procesija od kraja maše v cerkev ter blagoslov v njej, pa v Ilbenstadtu župnija pripravi po kraju procesijo s štirimi oltarji in blagoslovi. Tako je ta oblika praznovanja večini naših ljudi še bližja in bolj domača.

rem

MÜNCHEN

Šolsko leto v naši župnijski šoli smo kot vsako leto sklenili s sv. mašo. V pridigi smo slišali veliko spodbudnih besed tistim, ki šolo zapuščajajo, z željo, da materinščine ne bi nikoli pozabili. Bogoslužje so olepšale ritmične pesmi, ki so se jih otroci naučili **pod skrbnim Melitnim mentorstvom**.

Spričevala so bila letos zelo lepa, saj so se naši šolarji izjemno potrudili. Skrbno so pisali domače naloge, pridno sodelovali pri pouku in sijajno uprizorili zahtevno odsko predstavo o PIKI NOGAVIČKI.

Šolski in farni izlet smo organizirali v soboto, 20. junija. Tokrat nam je bilo vreme naklonjeno. Že zgodaj zjutraj smo se odpeljali proti Velikemu Kleku, tej veličastni avstrijski gori. Po štiriurni vožnji se nam je odprl čudovit pogled na ta, še dokaj neokrnjen, alpski svet. Povzpeli smo se na razgledno vzpetino in občudovali s snegom

pokrite vršace. Ogledali smo si tudi majhen naravoslovni muzej, ki nas je seznanil z alpsko floro in favno. Opoldne smo se okrepčali v prijetni restavraciji in uživali v visokogorskih sončnih žarkih. Obiskali smo še največji alpski ledenik Pasterco. Ko smo se vračali, smo se ustavili v majhni vasi, kjer stoji romarska cerkev sv. Krvi, nekaj priljubljene božje poti za naše rojake. Tudi mi smo imeli kratko pobožnost. Med vožnjo proti domu smo **ob intonaciji Marjance Bolčina** zapeli čez petdeset slovenskih narodnih pesmi. Bil je lep izlet. Hvala župniku, ki ga je skrbno organiziral in odlično vodil.

V evangeličanski cerkvi sta se **poročila dr. Janez Jaklič in dr. Susanne Klee**, oba diplomirana fizika. Ženin je Kamničan, nevesta pa Münchenčanka. Spoznala sta se na strokovnem srečanju v Trstu. K poročni slovesnosti je prišlo veliko gostov: sorodnikov, prijateljev tudi iz Slovenije, kar priča, da sta zelo priljubljena. Bog naj ju spremlja s svojim blagoslovom na skupni poti. Naše iskrene čestitke in veliko sreče.

Janez Jaklič in Susanne Klee

Sonja Vajngerl

V Gospodu je mirno zaspala Sonja Vajngerl. Pokojna se je rodila v Bistrici pri Rušah. V Nemčijo je prišla že leta 1964. Najprej se je zaposlila v Schwarzwald, nato v Augsburgu, zadnjih 23 let pa je preživela v Münchnu. Pred dvema letoma je zbolela za rakom. Vdano je prenašala to trpljenje. Z zakramenti za umirajoče se je pripravila na srečanje z Bogom, ki mu je zvesto služila. Žalujoci hčerki z družino naše sočutno sožalje, pokojni pa želimo večni mir pri Bogu.

OBERHAUSEN

Binkoštno srečanje v Kirschhelenu je že tradicionalno največji shod slovenskih rojakov v severni Nemčiji in sega daleč prek meja župnije Oberhausen. Letošnje srečanje 31. maja je privabilo čez 350 rojakov, med njimi je bilo opazno lepo število mladih, kar je razveseljivo znamenje.

Slovesnemu somaševanju slovenskih duhovnikov iz Frankfurta, Koelna in domačega ob asistenci diakona je sledil kulturni program v dvorani, kateremu so slovenski pečat dali pevski zbori, delujoči na

ozemlju župnije: Slovenski cvet in Slovenski fantje iz Moersa ter moški zbor društva Bled iz Essna. Ansambel Boža Majerja Odmev z gora je dobro poskrbel, da je teknila domača jedaja in pijača, da je prijateljsko stekla beseda in vezala nova poznanstva, da so se noge razgibale v plesnem koraku tja v dolgi prijateljski večer rojakov...

Moški pevski zbor društva Bled iz Essna je bil 6. junija gostitelj **8. srečanja slovenskih pevskih zborov iz Evrope**. Deset pevskih zborov iz Nemčije, Belgije, Nizozemske, Francije in zbor iz Slovenije (blizu 250 pevskih glasov) je pričaralo res čudovito domačnost pod oboki cerkve Marijinega srca v Essnu. Napis z geslom "Slovenska duša poje" ni potrdil samo rekla, da se Slovenec že rodi s pesmijo na ustih, temveč je tudi pokazal, da nam ni žal truda, napora in časa, da ohranjamo svojo samobitnost, ki nas medsebojno bogati in povezuje ter utrjuje. Vsi zbori in posebej še organizatorji zaslužijo vso pohvalo, ki naj bo tudi spodbuda za naprej. Da bi še doživljali tovrstna srečanja!

Povabilu na Srečanje v moji deželi, 5. julija v Ribnici, se je odzvalo kar lepo število rojakov, ki so bili v tem času v domovini. Po kon-

Marianne Zelko in Joško Sečkar

cu srečanja smo se še skupaj zapeljali v Kočevski rog do grobišča pod Krenom ter si ogledali na novo postavljen križev pot, delo prof. Staneta Jarma. Nazaj grede smo si ogledali mamo medvedko z mladičema ter se okrepili in pokramljali v bližnjem gostišču.

V toplih poletnih dneh, 18. julija, sta se **Marianne ZELKO** in **Joško SEČKAR** odločila, da si bosta pred Bogom izrekla svoj topli, srčni DA. Živeča v Essnu, sta si za poroko izbrala Prekmurje, od koder izhajata rodova njunih domačih; Gornjo Bistrico v župniji Črenšovci. Ob številnih svatih in lepem mašnem sodelovanju je poročil njun župnik Zaplotnik iz Oberhausna.

Na pragu meseca julija se je srečal z Abrahamom **Rudi ZDOVC** iz Essna, eden naših mož, na katere se skupnost lahko zanese. Zato ga je tudi izvolila v ŽPS, v katerem opravlja službo tajnika. Številna družčina domačih, prijateljev in znancev se je zbrala ob njem. Prijetno prijateljsko ozračje so poživilo s pesmijo Slovenski fantje iz Moersa. Bog daj vsega potrebnega za dušo in telo, posebej zdravja in še veliko let tako pridnega dela v župnijski skupnosti mu iz srca želimo: vsi tvoji

Rudi Zdovc

župnijski sodelavci, ŽPS in skupnost župnije iz Essna.

Brez vabila tudi tokrat ne gre. Dragi rojaki, v koledarju si dobro obkrožite datum **25. oktober, dan praznovanja 40-letnice naše župnije!**

STUTTGART - REUTLINGEN

Romanje v Lurd

S štirimi avtobusi smo se Slovenci iz župnij Stuttgart, Reutlingen, Mannheim in Frankfurt na praznik Gospodovega vnebohoda odpeljali na romanje v Lurd. Doživetja pri svetih mašah, ob molitvi rožnega venca in procesiji z lučkami so neopozabna. V spomin na to romanje smo prinesli kip lurške Marije, ki bo od jeseni v votlinici na vrtu Slovenskega doma. To bo znamenje, ki bo vsakomur, ko bo prihajal v našo hišo, oznanjalo upanje, dajalo moč in tolažbo, nam romarjem pa bo vedno znova obujalo spomin na srečanje z Marijo in Jezusom v Lurdu.

Praznovanja

Na praznik Sv. Rešnjega Telesa smo obhajali slovesnost prvega svetega obhajila. **Mihael, Tanja in Shendy** so se s sestro Matejo že vse leto pripravljali na ta dogodek, ki je bil za te otroke, njihove družine in vso našo župnijsko skupnost lep praznik.

V Sindelfingnu sta slovesno obhajala "srečanje z Abrahamom" (50-letnico) **Florjan Jereb** in **Bogo Jurčič**, v Oberstenfeldu pa je **Alojz Mencin** obhajal 60-letnico.

Skupaj z društvi Slovenija-Stuttgart, Mura-Bönnigheim in Svetovnim

slovenskim kongresom smo lepo proslavili dan državnosti - 7-letnico samostojne Slovenije.

Poseben praznik za nas vse pa je bila ponovitev NOVE MAŠE gospoda **Andreja Feguša**, ki je bil rojen 6. nov. 1970 v Stuttgartu in je tu prejel tudi zakrament sv. krsta in prvo sveto obhajilo ter obiskoval Sobotno šolo. Lepo je, ko vidimo tudi takšne sadove, ki so začeli zoreti na "našem vrtu", dozoreli pa so v domovini, kamor se je družina Feguš vrnila že leta 1981. Že v soboto zvečer se je novomašnik srečal z nekaterimi nekdanjimi sošolci, v nedeljo, 19. julija, pa je bila zelo lepa slovesnost v cerkvi in potem nadaljevanje praznovanja na župnijskem dvorišču. Pečat slovesnosti je dal tudi visok mlaj pred Slovenskim domom, ki so ga možje postavili po stari slovenski navadi!

Dekanijska in druga srečanja

V Schw. Gmündu in v Böblingenu so v letu, ki je posvečeno Sv. Duhu, pripravili dekanjska srečanja, na katerih smo sodelovali tudi Slovenci. S pesmijo in molitvijo in z našo prisotnostjo smo srečanja obogatili, hkrati pa se mnogim predstavili in pokazali, da obstajamo in se enakovredno vključujemo v dogajanje v Cerkvi in družbi. S prisotnostjo na takih srečanjih pokažemo, da se ne sramujemo svoje vere in narodnosti. Na župnijskem praznovanju v Heilbronn-Böckingenu nas je ugledno zastopala družina Reichele. Slovenci smo bili opazni tudi na mednarodnih "Strassenfestih." Društvi Slovenskih muzikantov iz Sindelfingna in Zvon iz Aalna sta bili pohvaljeni in nagrajeni za najboljše stojnico...

Z dvema avtobusoma smo se tudi Slovenci iz župnij Stuttgart in Reutlingen z drugimi župnijami iz južne Nemčije 21. junija udeležili sv. maše v naravi in praznovanja 150-letnice programa "Zedinjena Slovenija" v Gschneidtu.

Kresovanje 1998

Kulturno društvo Slovenija Stuttgart je v počastitev slovenske samostojnosti 27. junija 1998 priredilo sedmo tradicionalno kresovanje.

Prireditev se je začela z nogometno tekmo Slovenija Stuttgart: Club Uruguayo Sindelfingen. Mladi fantje iz Stuttgarta (sekcija Kulturnega društva Slovenija) so merili moči z urugvajskimi sovrstniki, ki tudi živijo in delajo v Stuttgartu in okolici. V zanimivi tekmi **so zmagali "naši" s 3:2**. Fantom čestitamo. Dobili smo nove prijatelje in se razšli z željo, da se še srečamo.

Praznovanje slovenske državnosti

smo nadaljevali ob 18. uri s kulturnim in zabavnim programom v dvorani Hedelfingen Stuttgart. Potekal je razgiban kulturni program pod naslovom Slovenija, danes ti poje-mo in plešemo!

Oktet Deseti brat iz Ljubljane je s himno in koncertom odprl praznovanje. Tišina v dvorani in zbrano poslušanje obiskovalcev je bila nagrada za ubrano in kakovostno petje.

Sledile so pozdravne besede, pozdrave iz domovine pa je tokrat prinesel gospod Feliks Tavčar, podpredsednik za Evropo pri Svetovnem slovenskem kongresu.

Slovenska šola iz dežele Baden - Würtemberg se je predstavila z zborčkom in s harmonikarjem.

Predstavil se je tudi župnijski mladinski zbor, ki ga vodi župnik Janez Šket.

Čare slovenske folklorne so nam predstavili gostje Folklorne skupine Marija Snežna iz Zgornje Velke. Spremljali so jih veseli godci in ljudski pevci. Gostje iz Slovenije so nam pričarali nepozaben večer plesov in ljudskega petja. Obiskovalci so bili navdušeni nad njihovim izvajanjem, med nastopajočimi pa so odkrili mnogo znanih obrazov, saj so nekateri člani folklorne skupine pred leti delali in živeli v Stuttgartu in okolici.

Kulturni program je zaključila Folklorna skupina slovenskega društva Mura iz Bönnigheima pri Stuttgartu.

Kresovanje smo nadaljevali in zaključili v nedeljo, 28. junija, ob 11. uri pri Slovenskem društvu Mura Bönnigheim s **sveto mašo v naravi**. Mašo za domovino je daroval župnik Janez Šket. Po krajšem kulturnem programu smo se ob jedači in plesu poslovili od slovenskih gostov.

T. S., Stuttgart

Š V I C A

Romarski izlet v Firence

Kot že dosti let nazaj smo Slovenci v Švici tudi za letošnji vnebohod organizirali romarski izlet, in sicer v znamenito in zgodovinsko bogato mesto Firence.

V sredo, 20. maja, zjutraj smo se veselo razpoloženi odpeljali iz Solothurna, Birra in Züricha proti Italiji. Za varno vožnjo z udobnim avtobusom je poskrbel Zvone, poskrbljeno pa je bilo tudi za prazne želodce in suha grla. Ob domači pesmi in besedi je dan hitro minil in ob zgodnji večerni uri smo prispeli v Borgo San Lorenzo. V hotelu Parco dei Fiori nas je iz Slovenije **dohitel p. Damijan** z nalogom, da prevzame nekajdnevno skrb za dušno hrano svojih nekdanjih dolgoletnih faranov. Za dobro organizacijo romarskega izleta gre zahvala predvsem Janezu Grašiču, ki je vse pripravil in skrbel za naše dobro počutje.

Naslednji dan, na vnebohod, smo si ogledali Sieno in njeno bogato krščansko dediščino.

V petek so nam vodiči razkazovali Firence. Nemogoče je opisati vse znamenitosti, ki jih v sebi skriva in hkrati razodeva mesto z mogočnimi cerkvami in spomeniki znanih arhitektov, kiparjev in slikarjev.

K celotnemu programu romarskega izleta smo dodali še vsakodnevno majniško pobožnost. Kako lepo je bilo v stari vaški cerkvi slišati pete litanije Matere Božje z odpevi! Tudi pesem Spet kliče nas venčani maj nas je spremljala ves čas našega potovanja.

Kar prehitro je minilo teh čudovitih doživetij polnih nekaj dni, ko smo se v nedeljo zjutraj, 24. maja, po maši in zajtrku odpeljali proti Švici. Za kratko smo se ustavili v Bologni, kjer smo se poslovili od p. Damijana in mu zaželeli, da se srečno vrne na Ptuj.

Za duhovno pomoč se iskreno zahvaljujemo njemu in njegovim pred-

stojnikom v upanju, da nam bodo v podobnem primeru še ustregli.

Srečanje v Thunu

Zadnji dan maja smo imeli Slovenci še enkrat priložnost za skupno srečanje. Na binkoštni ponedeljek, 31. maja, ob 11. uri je opravil v kapeli Marijine cerkve v THUNU **p. Robert** sklep majniške pobožnosti s šmarnicami.

Po maši, katere se je udeležilo precejšnje število ljudi iz bližnje in daljnje okolice, smo se odpeljali na nekaj kilometrov oddaljeni Strättlingen-Burg pri Thunu, kjer smo na starem gradu imeli popoldanski piknik. Razpoloženje je še naraslo, ko se je nad žerjavico oglasilo znano cvrčenje, in je že tu in tam postala kakšna steklenica lažja.

Ob veselih vižah harmonike in domačega petja je bil popoldan kar prekratek. Veseli in Bogu hvaležni za vse smo se proti večeru s prijetnimi spomini vrnili v zavetje svojih bivališč.

Ivan K.

AMRISWIL

Prva majniška nedelja v Amriswilu je bila obogatena z nastopom mešanega pevskega zbora iz Jakoba pri Šentjurju. Pod vodstvom organista in pevovodja Francija KAPLA so najprej sodelovali pri slovenski sv. maši, potem pa priredili še kratek koncert domoljubnih in umetnih pesmi.

Pri tej sv. maši je bil tudi **krst Jane Milene PLATZER - KOŠOROK**, prorojenke iz jezikovno mešanega zakona. Mlada mamica je slovenskega rodu, rojena v Švici. Njenim

staršem je uspelo v družini ohraniti ne samo slovenski jezik, temveč tudi otroke vzgojiti v duhu slovenstva. Civilno poroko sta sklenila na Bledu, pri cerkveni poroki v Švici pa sta bila navzoča tako švicarski župnik kot slovenski izseljenski duhovnik.

Na tretjo majniško nedeljo smo v Amriswilu imeli **slovesnost prvega sv. obhajila**. **Kristina PERŠOH** iz Kreuzlingena ob rednem švicarskem verouku obiskuje tudi dopolnilni verouk v slovenskem jeziku. Najprej je pristopila k prvemu sv. obhajilu v krogu švicarskih vrstnikov. Ker pa s starši redno obiskuje slovensko sv. mašo, smo ji priredili tudi slovesnost slovenskega prvega sv. obhajila, čeprav je bila edina prvoobhajanka.

V Amriswilu ni samo najštevilnejši obisk pri slovenski sv. maši, ampak je tudi **slovenska oltarna skupnost med seboj trdno povezana**. K temu gotovo pripomore redno druženje po sv. maši v župnijskih prostorih ter skupno obhajanje godov, rojstnih dnevo in raznih življenjskih obletnic. Samo želeti je, da bi tako še dolgo ostalo. To pomeni, da bi tisti, ki tako požrtvovalno skrbijo, da nam je lepo in prijetno, ne izgubijo volje.

Prvega maja nas je pretresla vest, da je po težki bolezni, okrepljena z zakramenti, **zatisnila oči Ana JAZBEC**, roj. Grntal, iz Flislisbacha pri Badnu. Letos je napolnila 53 let. Pogreb je bil 8. maja v Flislisbachu ob navzočnosti švicarskega župnika in slovenskega dušnega pastirja ter številnih slovenskih rojakov. V slovo ji je zapel tudi slovenski kvartet, trobento pa je igral znani Franc KOMPARE. Naj počiva v Božjem miru. Njenim najdražjim pa še enkrat iskreno sožalje.

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMČIJA

MÜNCHEN: Svete maše od septembra do konca aprila:

Od septembra do konca aprila bodo maše vsako nedeljo v cerkvi Svetega Duha na Tal, zraven Marienplatz, spet ob običajni uri, ob 16.30. Pol ure pred mašo je priložnost za spoved. Vsako prvo nedeljo ob 16.00 MOLITEV ZA MIR IN DUHOVNE POKLICE.

PRVI PETEK, 4. septembra. Molitvena ura ob 19.00 v naši župnijski kapeli.

MARIJINO ROJSTVO - nezapovedan praznik v torek, 8. septembra. Maša v župnijski kapeli ob 19.00.

ŠOLA se začne spet v soboto, 19. septembra, ob 9.00 v župnišču. Vabljeni so vsi otroci, ki žele poglobiti svoje znanje slovenščine in verouka. Pripravili bomo tudi igrico OBUTI MAČEK.

EINSIEDLN - Če bo dovolj prijavitelcev, bomo v nedeljo, 27. septembra, poromali v to priljubljeno romarsko svetišče. Odpotovali bomo zgodaj zjutraj ob 5.30. Vrnili se bomo pozno zvečer. Cena 35 DEM po osebi. Prijavite se čim prej, da bomo lahko naročili avtobus.

Waldkraiburg

5. in 19. septembra ter 3. in 17. oktobra ob 19.00 v cerkvi Kristusa Kralja.

Rosenheim

13. in 27. septembra ter 11. in 25. oktobra ob 11.15 v cerkvi ob pokopališču.

Freilassing

13. septembra in 11. oktobra ob 16.00 v župnijski cerkvi.

OBERHAUSEN: Sv. maše v septembru in oktobru:

ESSEN: vsako nedeljo ob 10. uri

OBERHAUSEN: vsako nedeljo ob 11.15.

CASTROP: 6. 9. ob 16. uri

HAMM: 12. 9. in 10. 10. ob 16. uri

MOERS: 13. 9. ter 3. in 11. 10. ob 16. uri

GÜTERSLOH: 19. 9. in 17. 10. ob 16. uri

KREFELD: 20. 9. in 18. 10. ob 16. uri

WETTER: 26. 9. in 31. 10. ob 16. uri

ESCHWEILER: 27. 9. ob 16. uri

ROMANIE V KEVELAER: 4. 10. ob 14. uri

STUTTART: Svete maše septembra in oktobra:

STUTTART - Sv. Konrad: 6., 13. in 20. sept. ter 4., 11. in 18. okt. ob 16.30

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij: 6. sept. in 4. okt. ob 10.00

SCHW. GMÜND: Kapela sv. Jožefa: 13. sept. in 11. okt. ob 9.30

SCHORNDORF: kapela - sestre: 20. sept. in 18. okt. ob 8.45

AALEN: Sv. Avguštin: 20. sept. in 18. okt. ob 11.00

HN-BÖCKINGEN: Sv. Kilian (SOBOTA): 26. sept. in 24. okt. ob 18.00

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo: 27. sept. in 25. okt. ob 9.00

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta: 27. sept. in 25. okt. ob 17.00!

Slovenski dom:

Župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00, torek, sredi in petek od 16.00 do 19.00, sicer pa po dogovoru oz. po maši.

Sobotna šola:

Stuttgart: 19. sept., 3. in 17. okt. od 15.00 do 17.00.

Srečanja za mlade:

ob petkih od 19.00 do 21.00.

Tečaj slovenskega jezika: 30 ur - začetni in nadaljevalni: od 15. sept. naprej.

Verouk in šola

- Böblingen: 6. sept. in 4. okt. ob 9.00.

Konzularni dnevi:

Sophiehstr. 25/11.: 3., 10., 17. in 24. sept. ter 1., 8., 15., 22. in 29. okt. (9.00 - 12.30 in 13.00 - 16.00). Tel.: 0711/640-10 31/32 ali München: 089/ 543-98-19.

REUTLINGEN:

Bad Urach: St. Joseph: 6. in 20. sept. ter 4. in 18. okt. ob 9.00.

Pfullingen: St. Wolfgang: 13. in 27. sept., 11. in 18. okt. ob 17.00.

Göppingen: St. Joseph: 20. sept. ob 16.00.

Kristo Srienc: Sprta brata

Jošt je bil klican na občino kot po očetovi oporoki pravni dedič Ravničarjevine. Tevž je bil stalno zamišljen, prejšnji gnev ga je minil. Celo prijaznega se je delal do brata. Sonce v hiši je bila Manica, do vseh dobra, razumevačča; vse medsebojne ostrine je znala odstranjevati. Razvila se je v čedno dekle, in marsikateri fant se je ozrl za njo, ko je ob nedeljah stopala preko sejmišča od maše. Erhard jo je samo še enkrat lovil za roko, ko jo je slučajno srečal na poti iz trgovine. Pa mu je s pogledom dovolj jasno izrazila, naj si sleherno približevanje odmisli. Rada pa je tu pa tam obiskala šolske sestre v Št. Rupertu. Odkar jih je v enoletni gospodinjski šoli pobliže spoznala, je bila polna spoštovanja do njih. Posebno je častila sestro Gonzago, ki si je znala osvojiti srca tečajnic.

Manica se je pri sestrah dobro izurila v šivanju in kuhanju. Izredno hvaležna pa je bila sestram za vzgojno oblikovanje v samostojno, značajno dekle. Manica se je v samostanu izurila tudi v dobro odrsko igralko, in se nato kmalu uveljavila v domačem prosvetnem društvu, ki ga je vodil občinski tajnik Ivan, pokroviteljstvo nad društvom pa je imel župnik.

Z izrecnim odobrenjem očeta Ravničarja so vsi trije otroci, Jošt, Manica in Tevž, pridno sodelovali v društvu. Nekaj časa je to skupno in složno sodelovanje bilo za vse tri nekaj samo po sebi umevnega. Ob neki odrski pripravi pa se je Tevž z režiserjem Ivanom zaradi neke malenkosti sprl. Spor je pri Tevževi občutljivosti šel na globoko. Vrgel je vlogo Ivanu v obraz, češ: "Nad menoj se ne boste več znašali!" Zaloputnil je vrata ter odvihral. Ko je stari Ravničar to zvedel, je sina resno pokaral. Sin tega očetovega ukora ni mogel prebaviti. Grizel ga je gnev. Navidezno se sicer ni spremenil, a notranji odpor je postajal od dne do dne hujši. Vse prigovarjanje je bilo brezuspešno: Jošt in Manica sta odslej hodila brez Tevža k prosvetnim sejam. Ob nedeljah in zimskih večerih so se včasih shajali tudi pri Ivanu; z njim je Ravničarjeva dva vezalo prisrčno prijateljstvo. Prosvetno društvo se je dobro razvijalo, kazalo dosti delovnega zanosa, zaposlovalo mlade ljudi in ponujalo občanom poleg poučnega programa tudi nedolžno zabavo. Starši so zbiranje svojih doraščajočih otrok pod župnikovo zaščito v katoliškem društvu z zadovoljstvom odobraval.

Toda kmalu so se pojavile spletke. Nekaterim ljudem je bilo domače društvo kot izobraževalno shajališče mladine trn v oči. Podtikali so mu vse mogoče in nemogoče pregrehe. Tajnika Ivana, ki je bil duša društva, so zakrinkani zlobneži, ko se je pozno zvečer vrača od vaj, zahrbtno napadli.

Nekega dne se je pojavil na vasi neki Rumpold Rittler. Stanoval je pri zasebniku, o katerem se je šušljalo, da je bil svoj čas bančni uradnik in da je poneveril precej denarja. Zdaj pa je bil nastavljen na pošti. Ljudje so kmalu vedeli povedati, da se Rumpold Rittler, Erhard in njegova sestra Erika ter učitelj iz sosesčine večkrat shajajo. Kmalu se je nato zvedelo, da ustanavljajo novo, "časovnim in krajevnim potrebam" povsem odgovarjajoče društvo z imenom "Dorfgemeinschaft".

Po vsej okolici na javnih prostorih nabiti lepaki so vabili na otvoritveno veselico novega društva; vabili so vse "napredne občane, zlasti mladino", da se včlanijo v to vaško skupnost. Namen društva da so ljudski plesi, zabava in izmenjava gospodarskih in gospodinjskih spoznanj v smislu "domovini zvestih načel".

(Švica-Amriswil) Krst Jane Milene Platzer-Košorok

(Švica-Kreuzlingen) Prvoobhajanka Kristina Peršoh

Tevž je ravno tisti sobotni večer - bilo je kaki dve leti po očetovi smrti - imel v dolini opravke. Slučajno je šel mimo gostilne "Kärntnertreue", kjer se je zbirala razigrana, precej glasna "napredna" družba. Hotel je mimo. Tedaj je k njemu skočil Erhard in za njim še njegova sestra Erika.

"Ti, Tevž, nocoj greš z nama! Dolgo te že iščem. Prekletu trdo te drži tvoj stari. Otresi se vendar tega suženjskega jarma. Pokaži se kot polnoleten Ravničarjev sin v tej naši veseli družbi. Ne bodi starokopitnež kot tvoj brat Jošt." V isti sapi je Erhard zavpil: "Muzikanti, zaigrajte, odličnega gosta vam privedem."

Še preden se je Tevž zavedal, je bila Erika že tik ob njem. Čutil je njeno telesno toploto, njeni lasje so se dotaknili njegovega lica, opojna privlačnost je dehtela iz nje.

"Tevž, nocoj moraš z mano," ga je prijela za roko ter ga potegnila za sabo.

Prvotna nerodnost ga je ob Erikini bližini kmalu minila. Sladko opojno poželenje se je zlivalo iz njene roke v njegovo, in njene oči so se mu zdele tako nepopisno lepe, skrivnostno vabeče. Kot bi se podrl most v njegovem srcu, se mu je zdelo. Tevž je v tem trenutku pozabil, da je Ravničarjev sin. Kaj reče oče, ko bo zvedel? Kakor sanje se mu je zdelo vse, kar je kakor orkan iz podzavesti hipoma planilo navzven ter ga zgrabilo z vso silo. Večer je mineval in v Tevžu se je podiral stari svet, novi pa je bil blizu, toda kot ga je hotel Tevž zgrabiti, se mu je odmikal. A vsakikrat mu je pomagala Erika. Njena bliži-

na, njena toplota, njen vonj, njene valujoče prsi, njene ustnice, njena božajoča mehka roka - vse to ga je opajalo in ga zanašalo v opojno omotico.

Preden se je Tevž zavedel, se je znašel v manjši sobi poleg s plesalci natrpane dvorane. Dva gospoda sta sedela ob mizi ter v zvezek zapisovala člane novega društva. Cele strani so že bile popisane. Tevž je videl imena ne samo znanih tržanov; tudi znani mu gorjanci Močule in Beznice, iz Zgornjega in Spodnjega Dola so se dali vpisati kot člani naprednega društva "Dorfgemeinschaft".

"Da te je stari sploh pustil sem? No, Tevž, kaj zijaš in razmišljaš," ga je Smolnikarjev Gašper dregnil v rebra. "Saj smo Korošci, daj se vendar vpisati!"

Tedaj je Tevž na rami začutil Erikino mehko roko. V hipu so se razkadili vsi pomisleki. Gospod z zeleno kravato ob mizi se je ozrl skozi naočnike ter vprašujoče započil oči v Tevža.

"Matthäus Ravnitschar ist sein Name, Identität Kärntner!" je narekovala Erika. ("Njegovo ime je Matevž Ravničar, po identiteti Korošec!")

In že je potegnila Tevža na plesišče. Glasna godba je udarjala z odra, se vsipala na plesalce, jih božala, se zaletavala v že oznojene pare. Tevž in Erika sta tesno objeta izginjala in se zopet pojavljala v morju plesočih družbe.

V Tevžu se je tisti večer, ko je proti polnoči v temi lezel v hrib in so iz daljave udarjali akordi godbe, oglašala vest.

Dva angela sta si stala nasproti: prvi lep, preprost, podoben sestri Manici, in drugi z zakritim obličjem, obsut z zlatim nakitjem na rokah in na vratu.

Se nadaljuje

(Méricourt) Slovesnost prvega obhajila in treh krstov

BLED

Blejski občinski možje so postali previdni in so sklenili, naj hotelirji najprej s podpisom pogodbe potrdijo svojo finančno udeležbo v načrtovani plinifikaciji Bleda, šele potem se bo Bled dokončno odločal o obsegu plinifikacije. Po domnevah naj bi se na plin priključilo 65 odstotkov individualnih objektov in večina hotelov ter javnih ustanov. Blejski plinovod naj bi stal več kot 600 milijonov tolarjev, stroške predelave kotlovnice in priključkov pa bodo seveda krili porabniki sami. Prav tu pa vidi komunala problem: že zdaj blejski hotelirji ne poravnajo računov za komunalne storitve in ne računov za uporabo vode. Čedalje bolj pa so naklonjeni ogrevanju s pomočjo obnovljivega vira lesnih odpadkov oziroma biomase, saj ima Bled dovolj gozdov in tudi razvito lesnopredelovalno industrijo.

CERKNO

V muzejskem oddelku v Cerknem so odprli razstavo o mlekarstvu na Cerkljanskem, na kateri so predstavljene kmetijske in mlekarske zadruge, katerih število je ob pomoči združne zveze med obema vojnoma naraščalo. Za agrarno prenaseljeno Cerkljansko z množico srednjih in malih kmetov so bile zadruge rešilna bilka. Omogočile so majhen, vendar reden zaslužek. Čeprav so bile majhne in nerentabilne, so poslovale vse do leta 1943. Njihovi pridelki so bili večinoma in sir. Po zaslugi teh združnih ustanov je vendarle vzdržala marsikatera kmetija in cerkljanske vasi se tudi v najbolj kriznih časih niso izpraznile.

HRASTNIK

Krajani hrastniške krajevne skupnosti Turje-Gore so pred zgradbo nekdanje osnovne šole v Turju pripravili tradicionalne kmečke igre. Prijavljene ekipe so se pomerile v različnih kmečkih opravilih. Prireditelji, člani gasilskega društva Turje, so poskrbeli tudi za otroške družabne igre, domačinke pa so ponudile dobrote iz kmečke peči. Prireditev je spadala v okvir praznovanja krajevnega praznika, ki ga krajani Turja in Gor praznujejo 15. avgusta.

ILIRSKA BISTRICA

Osrednji dogodek 12. bistriških dnevov je bilo odprtje 3. razstave izdelkov in storitev bistriških obrtnikov, ki jo je

po enoletnem premoru spet pripravila Območna obrtna zbornica Ilirska Bistrica. Obiskovalci so lahko ugotovili, da obrtniki ilirskobistriške občine izdelujejo vrhunske izdelke, ki pa so, žal, bolj kot doma znani drugod. Sicer pa je v občini registriranih 550 samostojnih obrtnikov oziroma 6 odstotkov več kot pred šestimi leti, pri njih pa je zaposlenih 497 delavcev, kar je trikrat več kot v letu 1990. Prevladuje zasebna trgovska dejavnost, še vedno pa ni dovolj razvito zasebno obrtništvo, kot na primer čevljarstvo, mizarstvo in krojaštvo, prav tako še niso v kmetijstvu izkoriščene mnoge naravne danosti.

KOČEVSKI ROG

Letošnje, že devete obletne maše ob morišču pod Krenom se je udeležilo več kot 6.000 vernikov, ki so se spomnili vseh pobitih domobrancev in drugih žrtev bratomorne vojne in revolucije na Slovenskem. Slovesno somaševanje je skupaj s tridesetimi duhovniki vodil beograjski nadškof dr. Franc Perko. Slednji je točno 53 let po grozovitem zločinu med mašo blagoslovil Križev pot Slovencev in nov daritveni oltar, delo akademskega kiparja Staneta Jarma iz Kočevja. Nadškof je zbranim spregovoril o vseh strahotah tistega časa, ko sta na naših tleh gospodarila "apokaliptični zveri" nacizem in komunizem. Zbrane je povabil naj molijo tudi za tiste, ki so "streljali in klali" in za tiste, ki še danes ne morejo spregledati in si raje zatiskajo oči pred resničnostjo.

Rog – spravna slovesnost

KRANJ

Letos poleti je bilo več opozoril glede nevarnosti na nekaterih planinskih poteh, ki jih je zrahljal potres. Po mnenju gorskih reševalcev in PD Kranjska Gora je bila zelo nevarna Hanzova pot na Prisank; ta bo po obnovi postala prva vodniška pot. Na pasti Hanzove poti (ime

je dobila po markacistu Hanzu Vertlju) je do ureditve te poti opozarjala le tabla, nekaj časa pa je bila zaprta tudi pot skozi Žrelo na Storžič. Obnavljali jo bodo skoraj teden dni s pomočjo helikopterja Slovenske vojske.

LAJŠE

V Lajšah nad Cerknim so 5. julija imeli spravni dan. Tradicionalno spominsko in spravno slovesnost, ki se je začela ob 16.00, je vodil koprski škof Metod Pirih. Pri maši, pri kateri so peli združeni zbori tolminske dekanije, se se spomnili vseh žrtev okupacije in revolucije na Primorskem pred drugo svetovno vojno, med njo in po njej. Po maši je škof blagoslovil novo spominsko ploščo z imeni duhovnikov in redovnikov, ki so bili žrtve okupatorjevega terorja ter nasilja domačih revolucionarjev. Mašo je potekala nad breznom, kjer počivajo trupla štirinajstih domačinov; med njimi sta cerkljanska kaplana Ludvik Sluga in Lado Piščanec. Kakor izpričujejo dokumenti in pričevanja domačinov, so bile žrtve, ki so jih ubili partizani, nedolžne. Prvič je bila na tem mestu sveta maša leta 1991. Nad breznom je bila leta 1995 postavljena in blagoslovljena kapelica ter križev pot.

PUCONCI

KTD Moščanci v občini Puconci je poleti pripravilo zabavno prireditev, ki so jo poimenovali Velika fračarija, in tekmovanje s starimi kolesi. Program se je začel ob 9. uri z nogometno tekmo med debelimi in suhimi, nadaljeval pa s polževimi dirkami s starimi kolesi in streljanjem s fračo, sklenili pa so ga s podelitvijo priznanj in pokalov za najboljše.

SEČOVLJE

Zgodovinsko dejstvo je, da sta bila Savudrija in Kaštel nekoč del piranske občine. Po drugi svetovni vojni je to območje iz ne čisto razumljivih razlogov pripadlo Hrvaški. Dokler smo bili v Jugoslaviji, to ni bilo pomembno, zapletlo pa se je po osamosvojitvi Slovenije, ko smo ostali brez območja, ki po trdnem prepričanju zgodovinarjev in drugih poznavalcev pripada Sloveniji.

Pritiski javnosti na državo, naj kaj ukrene, se počasi obrestujejo. Iz piranske upravne enote so sporočili, da je Geodetska uprava iz Kopra v poletnih mesecih v 'spornih' zaselkih Mlini, Bužini in Škodolini onkraj reke Dragonje, dodelila sečoveljske hišne številke vsem, ki

Spravna slovesnost v Lajšah

so zanje zaprosili in da bodo vsem slovenskim državljanom iz spornih zaselkov, ki bodo zaprosili za osebno izkaznico, izdali tudi to. Po nepotrjenih podatkih naj bi se za zdaj šest tamkajšnjih prebivalcev, slovenskih državljanov, za stalno prijavilo v piranski občini.

Ker je ves postopek potekal v tišini in se je o njem razvedelo šele v teh dneh, po objavi v krajevem mesečniku Primorski utrip, še ni znano, kako se bodo odzvali Hrvati. Nekateri se bojijo, da jim utegnejo hrvaški organi povzročati težave ob prestopanju meje. S hišnimi številkami in osebnimi izkaznicami prihajajo državljanske dolžnosti in pravice. Zanimivo je, da bo Jožko Jeras, prebivalec Mlinov, v neposredni bližini igralnice, na letošnjih krajevnih volitvah na listi SLS kandidiral za piranskega občinskega svetnika.

SEMIČ

Oskrba z vodo je v semiški občini vedno boljša. Pred štirimi leti ni vodovodnega priključka še 25 odstotkov prebivalcev. Na koncu minulega leta je bilo brez vodovoda 18 odstotkov občanov, letos pa jih je brez nje ga le še 16 odstotkov. Saj so že končali del vodovoda v Črešnjevcu, nadaljevali pa bodo gradnjo v Malinah in na

Gradniku ter v višje ležečih predelih občine. Zaradi težavnega terena na tem demografsko ogroženem območju so posegi zelo dragi. Semiški župan Janko Bukovec je zatrdil, da bodo v približno letu dni zmanjšali odstotek prebivalcev, ki še nimajo vode, na 12, v štirih do petih letih pa na 5 odstotkov.

SENOŽEČE

"S pastirskimi igrami želimo doseči dva cilja. Dolgoročno naj bi Senožeče postale osrednji slovenski center za rejo drobnice, kar zadeva turistično-promocijski značaj iger, pa je jasno, da so igre in vse spremljajoče prireditve namenjene vsem generacijam kot spomin na zdravo in preprosto življenje na vasi," pravi Marjan Sotlar, pobudnik iger in predsednik organizacijskega odbora za igre, ki jih organizira Kulturno društvo Pepca Čehovin-Tatjana iz Senožeč. Letos bodo Pastirske igre od 31. julija od 2. avgusta, začele pa se bodo z odprtjem razstave stare posode in jedilnega pribora. V soboto je napovedan zbor rejcev drobnice iz vse Slovenije. Na igrah pričakujejo letos 6000 obiskovalcev.

VIPAVA

V nedeljo, 21. junija, je koprski škof Metod Piriš blagoslovil začeta dela na gradbišču nove Škofijske gimnazije v Vipavi. Kot smo v Naši luči že poročali, je bila stavba dosedanjega semenišča in gimnazije premajhna glede na želje mladih, ki so hoteli obiskovati omenjeno gimnazijo. Sezidali bodo šolske prostore na 1400 m² in mladim ponudili vse, kar moderna šola danes lahko da ukaželjni mladini, ki nekaj da tudi na vzgojo za življenje. Sedanje "stare prostore" pa bodo preuredili v dijaški dom za fante in dekleta. Celotna gradnja bo stala približno 600 milijonov SIT. Nekaj sredstev so že zbrali verniki župnij iz koprške škofije, nekaj pa so primaknili tudi razni dobrotniki, med drugim tudi vi, naši rojaki po svetu. Kljub temu pa zbrana sredstva še zdaleč ne zadoščajo za uspešno dokončanje projekta.

NOVE OSEBNE IZKAZNICE

Slovenski državljani s stalnim prebivališčem na ozemlju Slovenije lahko od 20. junija dalje zaprosijo za izdajo nove osebne izkaznice. Še vedno veljavne osebne izkaznice, izdane na obrazcu SFRJ, je treba zamenjati v

treh mesecih, izdane na obrazcu Republike Slovenije pa je treba zamenjati do 20. decembra 2000.

Nova osebna izkaznica je izdelana iz polikarbonatne folije, velikosti kreditnih kartic, podatki na samem dokumentu pa so zaradi upoštevanja mednarodnega standarda izpisani v slovenskem in angleškem jeziku, na območjih, kjer avtohtono živijo tudi pripadniki italijanske oziroma madžarske narodnosti, pa tudi v jezikih obeh narodnosti. Na prednji strani osebne izkaznice je vtisnjena geodetska upodobitev osrednjega dela Slovenije (Vače), motiv vaške situle in slovenski grb, na hrbtni strani pa sta poleg konture Republike Slovenije še podoba konjenika (z vaške situle) ter zapis "Ol" v Braillovi pisavi za slepe.

TURIZEM

Kakšno je stanje v domačem turizmu, kažejo tudi številke: V prvem polletju letos je v vseh slovenskih zdraviliških hotelih letovalo za dva odstotka več turistov kot v enakem lanskem obdobju. Od skupnega števila nekaj več kot 62 odstotkov odpade na domače goste, preostalih skoraj 38 odstotkov pa na tuje. Število domačih gostov v zdraviliških hotelih se je v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta povečalo za tri odstotke, število tujih pa je ostalo na enaki ravni. Največ gostov je letos obiskalo Atomske Toplice, največ prenočitev pa so ustvarili v Rogaški Slatini. Sicer pa je bil priliv deviz iz turizma v prvih petih mesecih letos še vedno bistveno slabši v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta, vendar pa primerjava kaže nekoliko boljšo sliko kot za prve štiri mesece. Tako je skupni devizni priliv od turizma v prvih petih mesecih znašal nekaj več kot 404 milijone dolarjev, kar je za 14,3 odstotka manj kot v primerljivem lanskem obdobju.

ŠTUDENSKI DOMOVI

Po podatkih ministrstva za šolstvo in šport število študentov v Sloveniji v zadnjih letih nenehno narašča, lani jih je bilo na fakultete vpisanih nekaj manj kot 66.000. Skladno s tem naraščajo tudi potrebe po posteljah v študentskih domovih, vendar teh že leta kronično primanjkuje; na voljo jih je le okoli 10.600, tako da je samo oktobra lani ostalo "na cesti" približno 3.000 študentov, ki so imeli po vseh pravilih pravico do študentske postelje.

PRILASTKOV ODVISNIK**1. DESNE STAVKE VSTAVI****V LEVE:**

Zgled: Jože vozi traktor. a) Jože ima dolge lase. - Jože, ki ima dolge lase, vozi traktor.

1. Fant se pristrčno smeje. a) Fant stanuje zraven nas. b) Fant ima psa. c) Tomaž trenira fanta.

2. Nogometaši so tekmo dobili. a) Nogometaši imajo dobrega trenerja. b) Dražal sem figo za nogometaše. c) Pozdravljaj sem nogometaše.

3. Ženska je spet zdrava. a) Ženska je bila bolna. b) Ženska je težko hodila. c) Zdravnik je obiskal žensko.

2. PRILASTKOVE ODVISNIKE**PRETVORI V NAVADNE PRILASTKE:**

Na železniško postajo prideš po poti, ki pelje skozi gozdček. Stavba, ki stoji zraven šole, je zdravstveni dom. Bratranec mi je pisal pismo, v katerem so bile znamke. Človek, ki je bolan, mora ležati. Upanje, da bomo zmagali, nas je spodbujalo pri igri. Novica, da bo prišla babica, nas je razveselila. Z avtom smo zapeljali na sredo ovc, ki so glasno blejale. Vsak obiskovalec je občudoval našo kaktejo, ki je cvetela v vsej svoji lepoti. Pes, ki laja, ne grize. Lisica, ki spi, ne ujame kokoši.

3. PRILASTKE PRETVORI, KJER JE MOGOČE, V PRILASTKOVE ODVISNIKE:

Zjutraj nas je prebudilo blejanje ovc. Po zajtrku smo odšli proti vrhu. Šli smo mimo padlim planincem posvečenega spomenika. Ob poti smo videvali v skromnih razmerah rastoče raznobarvne gorske rastline. Prekoračili smo marsikatero krpo v avgustovskem soncu še nerazto-

pljenega snega. Nebo je bilo modro in brez oblačka. Po treh urah smo prišli na vrh in pred nami se je odprl lep razgled.

4. PRILASTKOVE ODVISNIKE**PRETVORI V POLSTAVKE:**

Zgled: Pismo, ki ga oddaste dopoldne, dobi naslovnik že naslednji dan. - Pismo, oddano dopoldne, dobi naslovnik že naslednji dan.

Ob steni je stala postelja, ki je bila pokrita z rdečo oddejo. Mož je bil obut v škornje, ki so bili umazani od blata. Deček je tekkel po kamenju, ki je bilo razgreto od pripeke. Po gozdni poti je pripeljal kamion, na katerega so naložili krlje. Na maskeradi sem plesal z moškim, ki se je preoblekel v žensko. Veronika je narisala drevo, ki je bilo polno sočnih sadežev. Klemen se je igral s prijateljem, ki je bil umazan od črnila.

5. ZAMENJAJ "KI" Z "IN", KJER JE POTREBNO:

Babica je prebrala pismo, ki ga je vrgla v ogenj. Babica je prebrala pismo, ki ji ga je poslal vnuk. Hodil sem po hrodu, ki je bil postavljen čez potok. Zagledali smo studenec, ki smo se ga zelo razveselili. Matjaž je dobil kos potice, ki ga je pojedel. Prišli smo do policista, ki smo ga vprašali za pot. Pred igriščem so se zbrali učenci, ki so se prijavili za tekmovanje. Z Ivanom sva prišla do smreke, ki sva jo v kratkem času posekala. Župljani so se poslovili od kaplana, ki so ga imeli zelo radi.

6. PRILASTKOVE ODVISNIKE IN POLSTAVKE PRESTAVI NA LEVO STRAN ODNOSNICE:

Zgled: Okno, ki je zamreženo z železnimi križi, pušča dovolj svetlobe. - Z železnimi križi zamreženo okno pušča dovolj svetlobe.

Ob steni je stala postelja, ki je bila pokrita z rdečo odejo. Babica je prebrala pismo, ki ji ga je poslal vnuk. Pred igriščem so se zbrali učenci, ki so se prijavili na tekmovanje. Po gozdni poti je pripeljal kamion, naložen s krlji. To je moški, preoblečen v žensko. Župljani so se poslovili od kaplana, ki so ga imeli zelo radi. Avto, ki ima vgrajeno klimonapravo, je v vročih dnevih najbolj iskan. Peter je srečal prijatelja, ki ga je spoznal pri vojakih.

7. DOPOLNI PREGOVORE Z US-TREZNIMI PRILASTKOVIMI ODVISNIKI:

Pes, ..., ne grize. Zahrbtnež je človek, ..., zadaj praska. ...., takšen sin. Ta, ..., devetim odgovori. Gora ni nora, nor je tisti, ...

8. DOPOLNI STAVKE S PRILASTKOVIM ODVISNIKOM:

Hodili smo po poti, ... - Pomagal sem gospe, ... - Vlak, ..., je imel enourno zamudo. - Prebral sem knjigo, ... - Ogledali si bomo mesto, ... - Zidar popravlja hišo, ... - Po radiu so povedali novico, ...

REŠITVE**1. DESNE STAVKE VSTAVI V**

LEVE: a) Fant, ki stanuje zraven nas, se pristrčno smeje. b) Fant, ki ima psa, se pristrčno smeje. c) Tant, ki ga trenira Tomaž, se pristrčno smeje.

a) Nogometaši, ki imajo dobrega trenerja, so tekmo dobili. b) Nogometaši, za katere sem držal figo, so tekmo dobili. c) Nogometaši, ki sem jih pozdravljaj, so tekmo dobili.

a) Ženska, ki je bila bolna, je spet zdrava. b) Ženska, ki je težko hodila, je spet zdrava. c) Ženska, katero je obiskal zdravnik, je spet zdrava.

2. PRILASTKOVE ODVISNIKE PRETVORI V NAVADNE PRILASTKE: Na železniško postajo prideš po poti skozi gozdček. Stavba zraven šole je zdravstveni dom. Branec mi je pisal pismo polno znamk. Bolan človek mora ležati. Upanje na zmago nas je spodbujalo pri igri. Novica o babičnem obisku nas je razveselila. Z avtom smo zapeljali na sredo glasno blejajočih ovc. Vsak obiskovalec je občudoval našo v vsej svoji lepoti cvetočo kaktejo. Lajajoči pes ne grize. Speča lisica ne ujame kokoši.

3. PRILASTKE PRETVORI, KJER JE MOGOČE, V PRILASTKOVE ODVISNIKE: Zjutraj so nas prebudile ovce, ki so blejale. Po zajtrku smo odšli proti vrhu. Šli smo mimo spomenika, ki je posvečen padlim planincem. Ob poti smo videvali raznobarvne gorske rastline, ki so rastle v skromnih razmerah. Prekoračili smo marsikatero krpo snega, ki je avgustovsko sonce še ni neraztopilo. Nebo je bilo modro in brez oblaka. Po treh urah smo prišli na vrh in pred nami se je odprl razgled, ki je bil lep.

4. PRILASTKOVE ODVISNIKE PRETVORI V POLSTAVKE: Ob steni je stala postelja, pokrita z rdečo oddejo. Mož je bil obut v škornje, umazane od blata. Deček je tekkel po kamenju, razgretim od pripeke. Po gozdni poti je pripeljal kamion, naložen s krclji. Na maskeradi sem plesal z moškim, oblečenim v žensko. Veronika je narisala drevo, polno sočnih sadežev. Klemen se je igral s prijateljem, umazanim od črnila.

5. ZAMENJAJ "KI" Z "IN", KJER JE POTREBNO: Babica je prebrala pismo in ga vrgla v ogenj. Babica je prebrala pismo, ki ji ga je poslal vnuk.

Hodil sem po hladu, ki je bil postavljen čez potok. Zagledali smo studenec in se ga zelo razveselili. Matjaž je dobil kos potice in ga pojedel. Prišli smo do policista in ga vprašali za pot. Pred igriščem so se zbrali učenci, ki so se prijaviли za tekmovalje. Z Ivanom sva prišla do smreke in jo v kratkem času posekala. Župljani so se poslovili od kaplana, ki so ga imeli zelo radi.

6. PRILASTKOVE ODVISNIKE IN POLSTAVKE PRESTAVI NA LEVO STRAN ODNOSNICE: Z rdečo odejo pokrita postelja je stala ob steni. Vnukovo pismo je babica prebrala. Na tekmovalje prijavljeni učenci so se zbrali pred igriščem. S krclji naložen kamion je pripeljal po gozdni poti. To je v žensko preoblečen moški. Od priljubljenega kaplana so se župljani poslovili. S klimonapravo opremljen avto je v vročih dnevih najbolj iskan. Pri vojakihi spoznanega prijatelja je srečal Peter.

7. DOPOLNI PREGOVORE Z US-TREZNIMI PRILASTKOVIMI ODVISNIKI: Pes, ki laja, ne grize. Zahrbtnež je človek, ki spredaj liže, zadaj praska. Kakršen oče, takšen sin. Ta, ki molči, devetim odgovori. Gora ni nora, nor je tisti, ki gre gor.

8. DOPOLNI STAVKE S PRILASTKOVIM ODVISNIKOM: Hodili smo po poti, ki se je vila med skalami. - Pomagal sem gospe, ki je bila obložena z vrečkami. - Vlak, ki vozi proti Zidanemu Mostu, je imel enourno zamudo. - Prebral sem knjigo, ki sem jo dobil za rojstni dan. - Ogledali si bomo mesto, ki leži ob reki Dravi. - Zidar popravlja hišo, ki jo je poškodoval potres. - Po radiu so povedali novico, ki je ni nihče pričakoval.

Milan Kobal

IZRAŽAJMO SE LEPO:

KLEVETA, KLEVETATI, KLEVETNIK - Te izraze smo dobili iz hrvaščine v Jurčičevih časih (in deloma tudi v njegovih spisih), seveda brez potrebe. Prva dva se še kar držita v publicistični slovenščini, ob domačih izrazih "obrekovanje" in "obrekovati". Le "klevetnika menda nihče več ne uporablja - slovenska izraza sta dva: obrekovalec in obrekljivec.

Obrekovanje je grda razvada. Ženske so sosedovega Tone-ta kar naprej obrekovale. Obrekovalci mu niso dali miru niti za trenutek. Obrekljivcev pri tej hiši nočem poslušati!

KOLEK, KOLKA - Naši listi te besede ne znajo sklanjati. Kjer je tak E v drugem zlogu naglašen, - seveda ostane: potep, potepa, poseg, posega; če je nenaglašen, izpade: robec, robca, molek, molka, kolek, kolka.

Uradnik je prošnjo zavrnil, ker ni imela kolka. Stara mami ni nikoli izpustila molka iz rok. Brez robca ne hodi od hiše. Novi kolki bodo zamenjali stare na vseh listinah od začetka januarja. Listina za dohodnino je kolka oproščena.

- Zadnjikrat te vprašam: mi boš vrnil tistih pet jurjev, ki sem ti jih posodil ali ne?

- Hvala bogu!

- Si se imel prijetno na Kanarskih otokih?

- Kje neki. Kar naprej je deževalo.

- Pa saj si tako lepo zagorel.

- Beži, beži, to ni zagorelost, zarjavel sem kot star žebelj.

- Čudno, delaš ne, živiš pa vseeno.

- Da, čudno, misliš ne, govoriš pa vseeno!

- Pravijo, da piješ.

- Kdo pravi?

- Vsi.

- Povej mi enega!

- To pa ne, sem proti diskriminaciji!

- Dva deci vode, prosim!

- Zakaj pa vode? Kolikor vem, je vaša pijača vino.

- Že, že, a moram najprej pomiti posodo za vino.

- Vaše srce je odlično. Prisegel bi, da boste živeli več kot sedemdeset let.

- Saj jih imam že 73, doktor.

- No, vidite, da sem uganil.

- Polde, pridi v soboto k nam! Proslavili bomo zlato poroko.

- Zlato? Kolikor vem, si poročen šele 25 let.

- Tako je. Toda moja žena je tako huda, da se mi vse dvojno šteje.

- Gospod vodič, ali je res, da je na nekem vašem izletu padla v jezero na tem mestu ženska, ki jo je potem vodič rešil in se z njo oženil?

- Da, res je bilo tako. Toda jaz vas vnaprej opozarjam, da ne znam plavati!

- Vi ste že bili enkrat kaznovani zaradi goljufije in devetkrat zaradi kraje.

- Da, veste, pri krajih nimam sreče.

- Za geologa je tisoč let toliko kot za kakega drugega en mesec.

- O, jaz tepec sem pa ravno včeraj nekemu geologu posodil sto jurjev!

Mladi zdravnik: "Že napredujem! Prejšnji teden sem dobil prvega pacienta."

Znanec: "Ali še živi?"

- Zdravo, kolega, skoraj te ne bi več poznal. Le kako si prišel do takega trebuha?

- Iz potrebe. V moji tiralici piše, da sem visok in suh.

- Vidim, prijatelj, da ti zame ni več mar.

- Le kako moreš to trditi?

- Spil si kozarec na zdravje vseh. Od česa bom pa jaz kot zdravnik živel, če bodo vsi zdravi.

Zmkavta so spet zalotili pri tatvini in ga pripeljali pred sodnika.

"Vaš poklic?" je vprašal sodnik.

"Delodajalec."

"Delodajalec? Komu pa dajete delo?"

"Vam in policiji, gospod sodnik."

- Kje si bil, Marko?

- Z Ivanom sva bila.

- In kje je bil Ivan?

- Z menoj je šel.

- In kje sta bila oba?

- Skupaj sva bila.

- Čudovito ukrojeno obleko imaš! Bi mi dal naslov svojega krojača?

- Dam ti ga, če prisežeš, da mu ne boš izdal mojega naslova.

*V redu, v redu, imela si karambol,
kje pa je kosilo?*

Zdravnik mu je predpisal hojo!

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 40 DEM. Vsaka beseda od 50 naprej stane 1 DEM. Trikratna objava oglasa stane 100 DEM, celoletna 300 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu, plačate jih lahko pri vašem duhovniku ali na uredništvu.

- Prodam hišo v Središču ob Dravi. Hiša je zgrajena (končana), stara 10 let. Uporabna za dve stanovanji. Skupaj z vrtom meri 800 m². Cena okrog 195.000 mark. Informacije v Nemčiji na tel.: 089 625 76 22.
- Na lepi legi nad Savinjo v Laškem je naprodaj enodružinska hiša: 6 1/2 sob, 2 kopalnici, 2 garaži, več kleti, z vrtom. Interesenti naj pokličejo v Švico, Basel, **41 61 601 45 44.
- V Lenartu v Slov. Goricah prodam novejšo, večjo, delno opremljeno hišo, z vsemi priključki. Cena: 200.000 DEM. Telefon: **41 14920829 (Švica)
- SPODNJA KUNGOTA PRI MARIBORU - Zazidljiva parcela, velikosti 510 m², urejeno okolje, vsi priključki do parcele, sprememba namembnosti urejena. Informacije po telefonu **49 7031 873698 vsak dan po 20. uri.
- Na Migojnicah (blizu Žalca pri Celju) zelo ugodno prodajam nedograjeno enodružinsko hišo. Podrobnejše informacije po tel. v Sloveniji 063 718 730, in v Nemčiji **49 2065 66295
- Na turistični točki ob novem velikem terminalu, ki je v gradnji, na meji med Slovenijo in Madžarsko, prodam na novo obnovljen gostinski lokal s stanovanjem in tremi apartmaji, veliko teraso in vrtom. Možen je kredit. Tel. (386) 69 46734 (v dopoldanskem času).
- Ugodno prodam hišo z gostinskim objektom približno 250 m² v starem delu mesta Ptuj. Informacije na tel. **49 02129 59649 ali na tel. **49 01715 159479.
- V Celju prodam hišo (stara vila) na odlični lokaciji pri bolnišnici. Parcela je velika 800 m². Hiša je primerna za zdravniško prakso, poslovni prostor itd. Cena: 135.000 DEM. Informacije v Švici na telefon/faks: **41 56 282 3534.
- Na lepem kraju KAMOVCI blizu Lendave, 15 km od Moravskih Toplic, prodam hišo z vso opremo, 56 arov zemlje (sadovnjak). Cena 150.000 DEM (po dogovoru). Natančnejše informacije dobite pri ROZALIJI ŠIPON, Strohgassee 6/5, 1030 Wien, tel.: (**43 1 714 2812
- Hišo, 260 m², popolnoma novo, takoj vseljivo, za eno ali dve družini, prodam. Parcela 660 m² v mirnem, urejenem okolju Miklavža pri Mariboru. Interesentom pošljem slike in načrte. Tel. 062 27 924 in naslov Dušan Primožič, Aškrčeva 17, 2000 Maribor
- V Kočevju prodam enonadstropno hišo 12 x 12 m, stanovanje meri 100 m², pritličje primerno za lokal, centralna kurjava, telefon, vrt 100 ar, dve garaži. Fani Arčeč, Prešernova 5, Kočevje, tel. 061/851-957.
- Če bi radi potovali v Slovenijo, pa nimate prevoza, se vam zdaj ponuja priložnost. Dvakrat na mesec je možnost prevoza šestih oseb v Slovenijo in nazaj; prav tako je tudi možen prevoz pri selitvi. Podrobnejše informacije na telefon v Nemčiji: 069 51 01 13 ali 0171 57 27 368
- Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.
- V Mestnem Vrhu pri Ptujju prodam nedokončano podkleteno stanovanjsko hišo. Električna in vodovod v hiši, možnost telefonskega priključka, primerna tudi za obrtno dejavnost, po želji dokup mladega vinograda. Vse ugodno prodam. Informacije dobite: Gostišne pri Mici in Janežovcih, telefon 062 753 227
- Ugodno prodam dobro vpeljana potujočo prodajalno (Imbisswagen) za peko klobas, piščancev, krač, pečenke ipd. z obratovnim dovoljenjem za celo Slovenijo, ter 28 litrski Blitz s polnilko za izdelavo vseh vrst klobas. Možen je tudi odkup registrirane firme in tehnologije. Telefon: D **49/07331 947124, SLO 041/733278
- V Bistrici ob Sotli prodam hišo: 135,5 m² stanovanje, 1651 m² zemlje, prosta lepa lega, trasirano: cena 161.000 DEM. Tel. **49/8546-1016
- V ptujski okolici ob magistralki Šentilj-Hajdina-Podlehnik PRO-DAMO NOVI STANOVANJSKO-GOSTINSKI OBJEKT v obratovanju; 1056 m², parcela 1600 m², cena 630.000 DEM, možen kredit. V objektu je gostilna s kuhinjo, pisarna, vulkanizerstvo, mansardno stanovanje, del stavbe še v 6. gradbeni fazi. Objekt primeren za zdravstvo, dom ostarelih, motel ipd. Informacije po telefonu 062-764-196 po 20-uri.
- Sodnozaprisežena prevajalka prevajam dokumente, potrdila, navodila in podobno iz slovenščine v nemščino ter obrnjeno. Lilijana Petek, Kilvertzho 6, D-40724 Hilden, tel.: 02103 246883, faks: 02103 246884.
- Prodram opremljeno hišo: 160 m² stanovanjske površine, 4 sobe, vse podkleteno z veliko garažo. Hiša z vrtom leži na lepi sončni legi, 10 km od Maribora proti Dravogradu. Informacije po tel. **386 62/671-566, od 18. do 20. ure.

M A L O Z A Š A L O M A L O Z A R E S

- Gospodična, kaj bi rekli, če bi vam ukradel en poljub?

- Enkrat ni nobenkrat.

- Ali je še kdo soudeležen pri vaših dohodkih?

- Da, vi na davčni upravi.

- Mirko, danes je petnajstletnica najine poroke.

- Nisem pozabil, žena, saj si videti kot na dan poroke.

- Nič čudnega, ko pa imam še vedno isto obleko.

- Žena, vode, žejen sem!

- Žejen? Saj si vso noč pil.

- Res je, ampak pomisli, kako bi bil šele žejen, če ne bi pil!

- Predolgo pijete in to škodi vašemu zdravju.

- To pa ni res, gospod doktor, da jaz dolgo pijem. Vsak kozarček zvrnem na dušek!

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikaneč

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 0171 - 735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 91 31 69 37

mag. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Ansfelden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Herrengasse 6,
A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg,
tel. (*43) 05522 - 73100 in 34850

SPITTAL:

A-9800 SPITTAL / Drau,
Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36,
B-3630 EISDEN,
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01

BOSNA IN HERCEGOVINA

p. dr. Marijan Šef

Hercegovačka 1B
71000 Sarajevo
tel. (*387) 71 657 548
tel./faks (*387) 71 650 795

FRANCIJA

Silvo Česnik, delegat

David Taljat, odgovorni na jugu Francije
3, Impasse Hoche,
F-92320 CHATILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 03 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 03 87 81 47 82,
(Mlin) (*33) 03 87 01 07 01

HRVAŠKA

HR - 10000 Zagreb. Slovenska skupnost je
oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

msgr. dr. Maksimilijan Jezernik

Via Appia Nuova 884,
I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

msgr. dr. Oskar Simčič
Corte S. Ilario 7,
I-34100 Gorizia,
tel. (*39) 0 418 - 32 123

JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU - 11000 Beograd,

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik,

Stanislav Čeplak, diakon
Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0208 - 64 09 76,
tel./faks (*49) 0208 - 64 708-82

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. in faks (*49) 069 - 63 65 48

Janez Modic

A 4, 2,
D-68159 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00

Stanislav Gajšek

Bogdan Pavalec, past. sodelavec
Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

Janez Šket

Stafflenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 71 - 34 776 35

Oskrbovano iz Stuttgarta

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Joško Bucik

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec
Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,
tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVICA

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 Zürich,
tel. (*41) 01 - 301 44 15,
GSM (*41) 079 - 662 10 11

